VILÁG PROLETARJAI, EGYESÜLJETEK!

VÖRÖS LOBOGÓ

Az RMP Arad városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

XVII. évfolyam 5093. sz. | Szombat, 1961. július 22. | 4 oldal. 20 bani

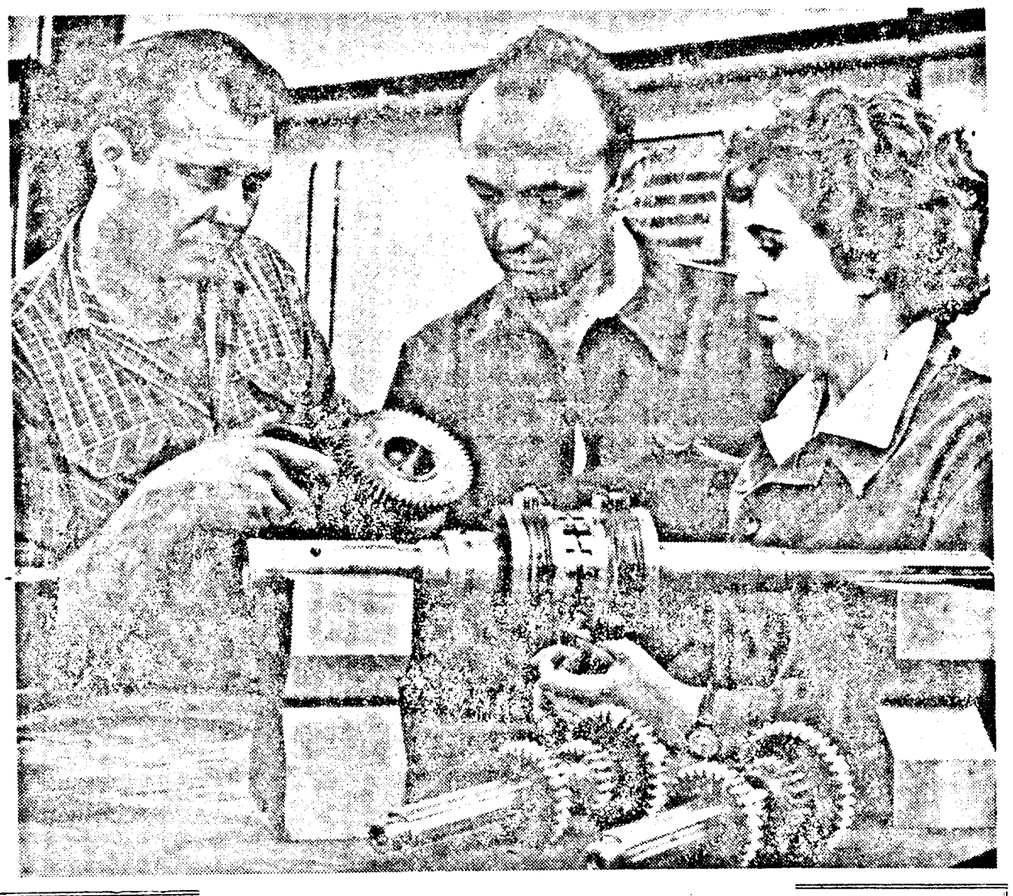

A Ranghet szerszámgépgyárban számos egyetemi hallgató végzi gyakorlati munkáját. Az elméleti tudás kiegészitésében jelentős segitséget nyujt nekik Tázló Szilárd élmunkás szerelő lakatos.

Képünkön Corui Valer, Botezatu Zoe egyetemi hallgatók, Tázló Szilárd magyarázatát figyelik a fogaskerekek szerelésével kapcsolatban.

TÁVIRAT

WLADYSLAW GOMULKA elvtársnak,
a Lengyel Egyesült Munkáspárt Központi Bizottsága első titkárának

ALEKSANDER ZAWADZKI elvtársnak,
a Lengyel Népköztársaság Államtanácsa elnökének

JOZEF CYRANKIEWICZ elvtársnak,
a Lengyel Népköztársaság Minisztertanácsa elnökének

VARSÓ

A Lengyel Népköztársaság 17. évfordulója alkalmából, a Román Munkáspárt Központi Bizottsága, a Román Népköztársaság Államtanácsa, Minisztertanácsa és a román nép nevében meleg testvéri üdvözletünket és szivélyes jókivánságainkat küldjük Önöknek és Önök utján az egész lengyel népnek.

A baráti Lengyelország e nagy ünnepnapján a román nép tiszta szivből osztozik a testvéri lengyel nép örömében, amely a Lengyel Egyesült Munkáspárt vezetésével szabad hazája dicső évfordulóját a gazdaság, a kultura és a jólét fejlesztéséért kifejtett alkotó tevékenység ujabb jelentős megvalósitásaival köszönti, a szocializmus napsugaras utján.

Nagy megelégedéssel állapitjuk meg, hogy népeink szoros barátsága és gyümölcsöző együttmüködése szüntelenül fejlődik. A Román Népköztársaság párt- és kormányküldöttségének a Lengyel Népköztársaságban tett legutóbbi látogatása alkalmával hozott közös határozatok sikeresen valósulnak meg és — népeink és a szocialista országok közösségének érdekében — hozzájárulnak a két ország együttmüködésének kiszélesitéséhez.

A Román Népköztársaság és a Lengyel Népköztársaság, a Szovjetunióval és a szocialista tábor többi országával szoros egységben, következetesen küzd az összes vitás nemzetközi kérdések tárgyalások utján történő rendezéséért — az európai népek és a világ összes népei békéjének és biztonságának megóvása céljából — a békés egymás mellett élés politikájának diadaláért.

Ujabb nagy sikereket kivánunk Önöknek, kedves elvtársak, és a testvéri lengyel népnek, a Lengyel Népköztársaság felvirágzását a szocializmus és a béke ügyét szolgáló eredményes munkájukhoz.

GHEORGHE GHEORGHIU-DEJ,
a Román Munkáspárt Központi Bizottságának első titkára, a Román Népköztársaság Államtanácsának elnöke

ION GHEORGHE MAURER,
a Román Népköztársaság Minisztertanácsának elnöke

Tegnapi postánkból

A szakmai verseny sikerei

A Vörös Trikó gyárban hónapokkal ezelőtt gyülést tartottak, amelyen elhatározták, hogy átszervezik a szakmai versenyt. Az elhatározást tett követte, mélyrehatóan átszervezték a legjobb kötszövő, szabász vagy csévéző cimért folytatott nemes versengést. Küzdelmes időszak volt ez a szakma legkiválóbb dolgozói számára. Eltelt egy negyed év és sor került a szakmai verseny eredményeinek kiértékelésére.

Mindhárom üzemrészlegen valóban a szakma legjobbjai kerültek az élre. A körkötő részlegen például Becan Maria nyerte el a legjobb csévéző, valamint Reingruber Antal a legjobb kötszövő cimet. A Raschel részlegen Baia Elena bizonyult a legjobb csévézőnek, Szabó Ilona a legjobb felvetőgép-kezelőnek, Dodeanu Maria pedig a legjobb kötszövőnek. A konfekció részlegen a különböző gépek mellett dolgozók közül a legjobbak Kaiser Katalin, Vormittag Rozalia és Braun György voltak. Ezek a kiváló munkások, akik a szakma legjobbjainak sorába kerültek, értékes pénzjutalomban részesültek. Hasonlóképpen azok is, akik a versenyben a második helyre kerültek, mint például Regulas Maria, György Margit, Melics Mária, Fistulov Iuliu, Timbota Ioan, Motoarcă Stefan. Harmadik osztályu jutalomban részesült ezen kivül Virtaci Stefan és Müller Ferenc.

Mindennél fontosabb azonban, hogy a verseny folytatódjék s hogy minél többen érjenek el magas szakmai szinvonalat s részt vehessenek a versenyben. Nagyon fontos ezenkivül az élenjárók jól bevált módszerének alapos népszerüsitése. Mindezek szem előtt tartásával remélhető, hogy a szakmai verseny továbbra is meghozza a kivánt eredményt.

Legjobb brigádok

Elegendő csupán egy pillantás a Vörös Trikó gyár szocialista verseny grafikonjára, hogy megállapithassuk melyek a legjobb termelési brigádok. Az első félév folyamán a Raschel részlegen például a György Margit által irányitott termelési brigád érte el a legjobb eredményeket. Ennek a munkaközösségnek sikerült termelési tervfeladatát 22,50 százalékkal tul teljesitenie, ugyanakkor 3421 darab tüt megtakaritani, s ami a legfontosabb 4 százalékkal tulteljesitenie a minőségre vonatkozó mutatószámot: Mindez a brigádvezető és a tagok közötti szoros kapcsolat eredménye.

A körkötő részlegen dolgozik a Ianculescu Ladislau, valamint az Ardea Ioan által vezetett brigád. Az előbbi közösség 17,5 százalékkal, mig az utóbbi 16,5 százalékkal haladta tul tervfeladatát. A minőségi mutatószámot mindkét brigád 7 százalékkal haladta tul. Hozzájárultak továbbá ahhoz is, hogy a körkötő osztályon az év elejétől kezdődően 564.461 darab tüt takaritottak meg, ami mintegy 62.000 lej értékü megtakaritást jelent.

Pancratov Elena

Vörös Trikó gyári levelezőnk írja

=★=

Bővitik a választékot

Nemrégen vezették be uj tipusu tüzhelyek gyártását az Electrometal helyiipari vállalatban. A szép kivitelezésü tüzhelyek nagy keresletnek örvendenek: nemcsak jó minőségüek, hanem külsejük is tetszetős. A termelés meggyorsitására a vállalat dolgozói javasolták, hogy saját erőforrásból zománc-olvasztó kemencét készitenek. A kemence elkészült, ezzel mintegy kétszeresére emelkedett a termelékenység és csökkent az önköltségi ár.

Ujfajta aragáztartály szállitó kézikocsikat gyártanak a lakatosok. A korábban gyártottakhoz viszonyitva ez sokkal könnyebben kezelhető, jobb a rugózása.

Jelentés a szántóföldekről

Jól halad a nyári mélyszántás

A pécskai Filimon Sirbu kollektiv gazdaság tagjai is igyekeztek szemveszteség nélkül végezni a kalászosok betakaritását. A fogatosok is gyorsan végzik a kévék asztagokba való hordását. A hat cséplőgép már nap-nap után ontja a kicsépelt gabonát.

A kollektiv gazdaság vezető tanácsa arra irányitotta a kollektivistákat, hogy az aratócséplő kombájnoktól közvetlenül az átvevő központba szállitsák az uj gabonát. Igy lehetővé vált, hogy minél előbb eleget tegyünk a szerződésben vállalt kötelezettségünknek és átadjuk a gépállomás munkájáért járó gabonamennyiséget is.

Az aratási munka befejezésével egyidejüleg a traktorosok egy része — akik nem dolgoznak a cséplésnél — haladéktalanul nekiláttak a nyári mélyszántásnak. Eddig mintegy 200 hektáron forditották alá a tarlót elkészitették a jövő évi termés alapját. Hatvan hektáron másodvetésként kukoricát vetettünk, hogy ezzel is hozzájáruljunk az állatok takarmányszükségletének biztositásához.

Tóth Pál
levelező

Befejezik a cséplést

A majláti kollektiv gazdaságban körültekintően szervezték meg a betakaritási munkálatokat. Az aratást rajoni vonatkozásban az elsők között fejezték be és mindjárt megkezdték a hordást, majd a cséplést. Hat cséplőgép kora reggeltől késő estig dolgozik. A cséplőcsoportok versenyben állnak egymással, hol az egyik, hol a másik kerül az élre. Julius 20-ig a buza több, mint 60 százalékát kicsépelték. A kollektivisták ugy döntöttek, hogy a cséplést julius 24-ig teljes egészében befejezik.

A szorgalmas kollektivisták végeztek a gabona szérüre hordásával és a csépléssel párhuzamosan nagyrészt eleget tettek állam iránti szerződéses kötelezettségüknek, kiegyenlitették a gépállomás munkájáért járó tartozásukat is. A majláti elhatározták, hogy segitséget nyujtanak a vingai kollektivistáknak a gabona szérüre hordásában. Az elkövetkező napokban több majláti kocsi hordja szérüre a vingaiak gabonáját. Ezzel elősegitik a nyári mezőgazdasági munka mielőbbi befejezését Vingán is.

Gyorsitani kell a betakaritást

A szentpáli kollektivistákat rajonszerte szorgalmas embereknek ismerik. Kellő időben végzik el az összes mezőgazdasági munkálatokat, fejlesztik közös gazdaságukat. Most a betakaritás időszakában azonban nem szólhatunk dicsérőleg a szentpáliakról. A lehetőségek sokkal nagyobbak, mint amilyen eredményeket elértek. Elegendő munkaerővel rendelkeznek, a feladat teljesitése mégsem halad kielégitően. A szentpáliak most a kullogók között haladnak s nem az élenjárók között. Igaz befejezték 24 hektár árpa cséplését és 170 hektár buza termését csépelték ki. A cséplés, valamint a hordás azonban vontatottan halad. A cséplést egy géppel, a hordást 24 fogattal végzik. Julius 21-én még több mint 60 hektár területen volt kalangyákban a gabona. A cséplőgép napi teljesitménye is mindössze 6—7000 kiló. A lemaradás elsősorban annak tulajdonitható, hogy a kollektivisták e nagyfontosságu munkálatok idején hajlamosak arra, hogy munkaszünetet tartsanak. A gazdaság vezetőtanácsa s a pártalapszervezet nem végez megfelelő felvilágositó munkát a kollektivisták soraiban hogy minden alkalmas pillanatot kihasználjanak. Késlelteti a munkát az is, hogy a kürtösi gépállomás cséplőgépe nem müködik jól. Rosszul végezték a javitást, a gép szórja a szemet s igy „munka közben" állandóan javitásra szorul. A szentpáli kollektiv gazdaság vezető tanácsának valamint a kürtösi gépállomás vezetőségének intézkednie kell, hogy meggyorsuljon a munka. Dicsérőleg szólhatunk Polgár József csoportfelelősről aki jól szervezi és irányitja csoportját is.

Ifjúsági hirado

A jó munka jutalma

Ilyenkor nyáron a mezőgazdasági munkák idején ugy szervezik meg a kollektiv és állami gazdaságokban a munkát, hogy minden erőt a legsürgősebb tennivalók elvégzésére összpontositsanak. Jövő évi kenyerünkért, a magas hektárhozamok biztositásáért indultak harcba országszerte a falvak szorgalmas dolgozói. Ebből a nemes munkából részt követeltek maguknak a fiatalok is. Nemcsak a falusi ifjumunkások, a kollektiv gazdaságok tagjai, vagy azok, akik az állami gazdaságokban dolgoznak, hanem a nyári vakációjukat töltő tanulók is. A pionirok a kalászgyüjtéssel járultak hozzá a gabona szemveszteség nélküli betakaritásához. A nagyobbak, a közép- és szakmai iskolák tanulói pedig az állami gazdaságoknak nyujtottak értékes segitséget a nyári mezőgazdasági munkákban.

A vladimirescui állami gazdaságban a 3-as számu, az ujaradi állami gazdaságban a 2-es, Perjámoson pedig a 4-es számu középiskola tanulói dolgoztak.

A gyakorlati tevékenység befejeződött. Az állami gazdaságokban elismeréssel szóltak a fiatalok szorgalmas munkájáról. De a fiataloknak is nagy hasznára volt a közel egyhónapos gyakorlati munka, hiszen alkalmuk nyilt arra, hogy közelről megismerkedjenek a dolgozó parasztok életével.

A jó munka jutalma nem is maradt el. Tegnap este kétszáz ifjumunkás indult el Bukarestbe öt napos kirándulásra. A nyári mezőgazdasági munkákban különösen a 4-es számu középiskola tanulói tüntek ki. Valamennyien (83-an) részt vesznek a kiránduláson. A 2-es számu középiskolából 27-en, a 3-asból pedig 59-en látogatják meg a fővárost. A szakmai iskolák tanulói közül 26-an, köztük a Dimitrov, a CFR, textil, faipari és kereskedelmi szakmai iskola tanulói keresik majd fel a muzeumokat, közöttük a párttörténeti és a Grigore Antipa természetrajzi muzeumot, ellátogatnak néhány üzembe, a Vörös Grivica vasuti műhelyekbe, a Scinteia Házba és felkeresik az ujjáépült lakónegyedeket.

Ismerjük meg hazánkat

Igen hasznos az a jó néhány esztendős multra visszatekintő hagyomány, hogy a pionirok és iskolások a nyári szünidő nagyrészét többnyire országjárással, kirándulással töltik. Változatosak és gazdagok ezek az utitervek. Szinte valamennyi, az ország szive, Bukarest felé irányul, de nincs hiány a tengerparti és hegyvidéki turákban sem.

A közép- és szakmai iskolák tanulói például 7 napos tartományok közötti kirándulásra készülnek. A tartományi kirándulás során pedig meglátogatják Temesvárt, Lugost, Karánsebest, Resicát, Orsovát, megpihennek majd a festői szépségü Herkules fürdőn is. A Vasile Roaita szakiskola tanulói már a mult héten utnak is indultak. A majdnem háromhetes (19 napos) kirándulás során többszáz kilométert tesznek meg vonaton, gyalog és csónakokkal. Utirányukból ime néhány nevezetesebb megálló: Szeben — Bruckenthal muzeum; Brassó — Steagul Rosu üzem; Doftana, Bukarest — Párttörténeti muzeum, Augusztus 23 üzem, Konstanca, Galac, Iasi — Eminescu park, békási vizerőmü.

A pionirok és iskolások, akik már hazatértek a táborozásból, városunk 18 klubjában fejtenek ki érdekes tevékenységet. Ennek középpontjában is a kirándulások állanak. A közeli falvakat, kollektiv gazdaságokat látogatják meg. Az utóbbi két hétben körülbelül 30 kirándulást szerveztek, a 11-es számu 7 osztályos iskolások a csálai állami gazdaságot, a 8-as számu 4 osztályos iskola tanulói a csálai erdőt, a 4-es számu középiskola tanulói pedig az ujaradi Elena Pavel kollektiv gazdaságot keresték fel.

Az Egyesített Kórház ifjú munkásainak tevékenységéről

Az Egyesitett Kórházban és a Poliklinikán tevékenykedő egészségügyi dolgozók eredményes munkája mellett meg kell emlékeznünk az ifjak szorgalmáról, odaadásáról: 77 középfoku egészségügyi káder munkájáról.

A fiatalok arra törekednek, hogy értékes segitséget nyujtsanak az orvosoknak. Közülük 30-an nemcsak középiskolát, hanem egészségügyi technikumot is végeztek. A pártszervezet és az IMSz vezetőségével együtt megteremtette valamennyiük számára általános és szakmai ismereteik gyarapitásának feltételeit. Az idén szervezett szakmai oktatáson elért szép eredmények is a fiatalok lelkesedésének tulajdonithatók. A tanfolyam kiváló alkalmat nyujtott arra, hogy a részvevők kiegészitsék és ujakkal gyarapitsák szakismereteiket, amelyeknek mindennapi munkájukban nagy hasznát veszik.

Toda Maria
levelező

Szovjet földön,— szovjet emberek között

— Útinapló —

BIZONYARA SOKAN UTAZTAK ez év nyarán is üdülni, vagy pedig turistaként külföldre. S mivel mindenki szivesen számol be uti élményeiről, én is arra gondoltam, hogy egy keveset átadok az itthonmaradottaknak abból a sok ujból és felejthetetlen élményből, amiben ezen a nyáron részem volt.

Ragyogó junius napon gördült ki a hálókocsisor a bukaresti pályaudvarról. Hosszu ut várt ránk, egészen Moszkváig, de az a kényelem, ami a szovjet vagonokban körülvett, biztositotta a pihenést.

Az első reggel szovjet földön felejthetetlen maradt számunkra. Ekkor érkeztünk Kisinyevbe, itt hagytuk el első izben a szerelvényt. Hatalmas tömeg várt ránk, virágerdővel, zenével. A fogadtatás, az üdvözlés a lehető legmelegebb, a legbarátságosabb volt. Mindez a messzemenő vendégszeretetről tanuskodott.

Az állomás épülete előtt társasgépkocsik vártak ránk. Vendéglátóink megmutatták városukat. A számos uj épület, a gyönyörü parkok és a szobrokkal diszitett egész város képén a háboru legkisebb nyoma sem látszott. A szomszédos Tiraszpolban két ipari egységet, egy szesz- és konyakgyárat, valamint egy készruha vállalatot látogattunk meg. Mindkét helyen naponta már csak hét órát dolgoznak. A készruhagyárban ezenkivül minden óra végén öt percnyi pihenőt tartanak.

VENDÉGLÁTÓINK KEDVESSÉGE határtalan volt. Az egyik gyárban például a mükedvelő csoport rövid kis előadással kedveskedett a turistacsoportnak. Amikor ennek a napnak az élményeit összegeztük, már a tova robogó vonaton ültünk. Mindannyian egyetértettünk abban, hogy a szovjet emberek között töltött első napot a barátság fénye ragyogta be.

A kijevi állomáson ugyanugy mint az előzőn, mosolygó arcok, virág és zenekar fogadott. Csendesen suhanó társasgépkocsik vittek körbe e nagyon szép fekvésü történelmi városban. Sok volt a látnivaló, Kijev történetéhez füződő számtalan müemlék. A sok nagykiterjedésü park széppé, üditővé teszi Kijevet. A Dnyeper folyó ugyancsak festői szépséggel ruházza fel. Ennek a városnak földalatti vasutja is van.

Csoportunk megtekintette a Kijev közepén látható hatalmas obeliszket, amely előtt örök láng ég, a hála és kegyelet jelképeként azok iránt, akik itt haltak hősi halált hazájuk, a szovjet föld szabadságáért...

Szerelvényünk ismét nyelte a kilométereket. A nagy orosz sztyeppén robogtunk át. Kisebb-nagyobb helységek váltották egymást, de elszigetelt házakat is láttunk. Egyben nagyon hasonlitottak: minden település, valamennyi háza tetején televizióantenna ágaskodott. Távol a népes városoktól ide is eljutott a kultura fénye, a müvelődés lehetősége.

UTUNK FŐ CÉLJÁHOZ, Moszkvába délben érkeztünk. A moszkvaiak kitörő örömét, határtalan lelkesedését és általában a fogadtatást nehezen lehet szavakba önteni. Tulajdonképpen csak a szálloda felé robogó társasgépkocsiban tértünk magunkhoz. Csomagjaink már ott vártak a számunkra kijelölt szobákban. Ott voltunk Moszkvában, a filmen oly sokszor látott, a folyóiratokból, könyvekből jól ismert világvárosban. Nagyon rövid pihenés után szivesen indultunk el e város alaposabb megismerésére.

Vezetőink a Lenin muzeumba kalauzoltak. Nagyon szép, impozáns épületben kaptak helyet azok a képek, amelyek Lenin egész életét elevenitik meg s azok a tárgyak, amelyek őt körülvették. Mindazt, ami Leninhez füződik, muzeumi tárgyként őrzik.

Jártunk a csodálatosan szép Kremlben, ami ugyancsak valóságos muzeum. A XII. század óta őrzött fegyverek, a cárok drágakővel kirakott trónja, az arannyal bevont hintők, az uralkodók fényüző ruhái, cipői, valamint tömérdek ékszer, kristály és más értékek láthatók itt. Csoportunkra a legnagyobb hatást a Kreml előtti Vörös Téren tett látogatásunk gyakorolta. Itt van az a mauzóleum, amely előtt naponta százan és ezren várakoznak, a messzi idegenből jött turisták, Szibéria és Kaukázus fiai. Megható a tiszteletet adó csend, ami körülveszi az egész épületet. Kegyelettel közeledik ide mindenki. Az emberiség háláját róják itt le minden nap...

A LOMONOSZOV EGYETEM páratlan látványt nyujt. Valóban a tudomány fellegvára ez az épületkolosszus. A 22 emelet magas 22 ezer szobával rendelkező épületben 14 fakultás müködik. Maga az épület gyönyörü és érdekessége, hogy a homlokzata azonos az épület hátsó részével.

Természetesen minden Moszkvába érkezőnek fő célkitüzése, hogy megtekintse a hires metrót. Nekünk is sikerült és felejthetetlen élményt nyujtott. Ez a 156 kilométer hosszu vasutvonal mintegy 90 méter mélyen van a föld szinétől. A két emeletes csarnokokat mozgólépcsők kötik össze. Minden egyes megállóhely meseszerüen szép, olyan mint egy fényüzően berendezett terem, falait különböző szinü márványnyal burkolták, ezenkivül freskókkal, domborművekkel boritották. Nem található két egyforma csillárrendszer sem. Szinte a tündérmesékben érzi magát itt minden látogató. Minderre fegyelmezett, a tisztasági és közlekedési rendszabályokat szigoruan betartó utazóközönség vigyáz. Ma már közismert az utleirásokból jól ismert fegyelem Moszkva utcáin.

A SZOVJET FŐVÁROSBAN látott számos érdekesség közül említést szeretnék tenni a Bolsoj Teatr (Nagyszinház) ragyogó épületéről és arról a nagystilu városrendezésről, ami Moszkvában történt és most is folytatódik. Nagyon meglepett kisérőnk magyarázata, aki egy öt emeletes házra mutatva elmondotta, hogy az épület városrendészeti szempontból valamikor rossz helyen volt, rontotta az utca szépségét és ekkor elhatározták, hogy az épületet — nem bontják le, hanem... elköltöztetik. Az épületben emberek dolgoztak, az irodákban egy percre sem szünetelt a munka. E közben az épület átkerült az átellenes oldalra.

A szovjet ember valódi lelkivilágát az összszövetségi kiállitáson ismerhetjük meg. Az idő rövidsége miatt a kiállitás egy kis hányadát tekinthettük csak meg, de a parkokkal szökőkutakkal övezett gyönyörü csarnokok igy is emlékezetünkben maradtak.

Ilyen látnivalók és élmények emlékével indultunk utnak hazafelé a hatalmas sztyeppén át...

Keresztes Erzsébet,
a Vörös Trikó gyár dolgozója.

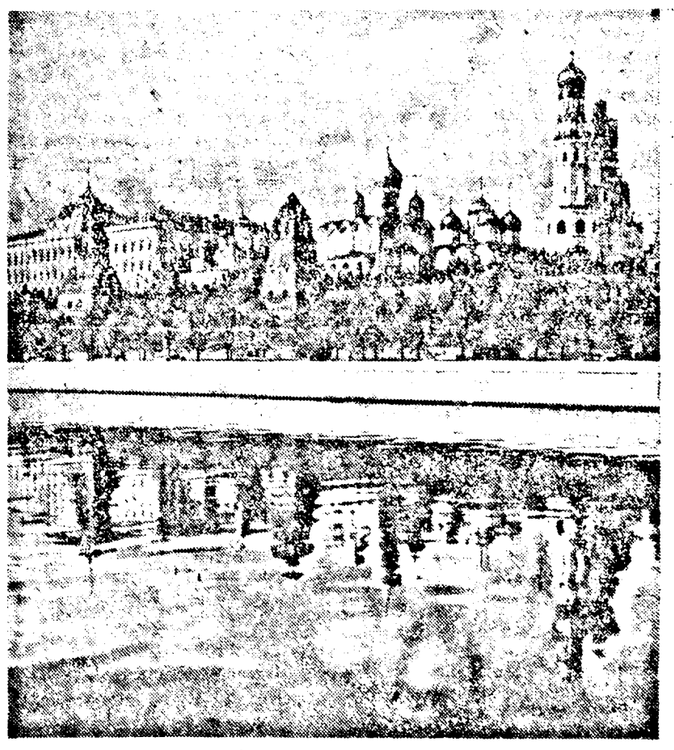

MOSZKVAI LÁTKÉP

A December 30 textilgyár fonodájának A váltásában dolgozik Foghis Veronica, párttagjelölt, az A váltás egyik élmunkása. Átlagban 18 százalékkal teljesíti tul tervét. Emellett állandóan jó minőségü anyagot gyárt. A fiatal szakmunkás eddigi jó munkájával kivivta munkatársai elismerését.

Szakmai tanfolyam a minőség javítása érdekében

Ismeretes, hogy a közelmultban birálat érte a központi és a helyi sajtóban az aradi Fierarul gyárat, a termékek minőségében előfordult hibák, fogyatékosságok miatt. A vállalat müszaki-ügyviteli vezetősége — a pártalapszervezet irányitásával — a kérdés részletes és gondos megvizsgálása után számos intézkedést foganatositott. Ezeknek célja az, hogy jelentős mértékben javuljon a gyártmányok minősége. Az egyik ilyen fontos intézkedés, hogy szakmai tanfolyamokat szerveztek a gyárban, számszerint hármat.

Az egyiken, mégpedig a szakképesitő tanfolyamon munkások vesznek részt, összesen 54-en. Ebbe a tanfolyamba azokat a munkásokat vonták be, akiknek még nincsen szakképzettségük. A tanfolyamon képesitést nyernek a préskezelői szakmában.

Külön tanfolyamon vesznek részt a gyár gépbeállitói. A tanfolyamon elsajátitott elméleti ismeretek birtokában a jövőben valamennyi gépbeállító az eddiginél jobban teljesitheti majd feladatát a gyakorlatban.

A minőségi ellenőrző csoport tagjai és még néhány szakmailag képzett munkás, illetve technikus vesz részt a harmadik — a minőségi ellenőrök számára létesitett szakmai továbbképző tanfolyamon.

Mindhárom tanfolyam julius 10-én kezdte meg tevékenységét és december végén zárul. Hat hónapon keresztül heti 6—6 órán gazdagithatják ismereteiket a munkások, gépbeállitók, minőségi ellenőrök, technikusok.

Ennek szemléltetésére ragadjunk ki néhány példát a szakmai, illetve a szakmai továbbképző tanfolyamok tantervéből. A munkások számára szervezett szakképesitő tanfolyam során a hallgatók a présgépek alkatrészeinek, működésének, kezelésének és gondozásának tanulmányozása mellett megismerkednek az állami szabvány főbb előirásaival, a szabványok tiszteletbentartásának jelentőségével stb.

A szerszámgép-beállitók az emlitetteken kivül részletesen tanulmányozzák a fémek hidegen történő stancolásának és préselésének technológiáját, a mérő és ellenőrző szerszámokat, müszereket és igy tovább.

A minőségi-ellenőrök, a számukra szervezett tanfolyamon 45 órán át az állami szabványok előirásait tanulmányozzák, a mérő és ellenőrző müszerek tanulmányozására pedig 20 órát forditanak. Mindhárom tanfolyam részvevői az emlitett és más kérdések tanulmányozása mellett bővitik még ismereteiket a munka- és balesetbiztonság terén, azonkivül müszaki rajzot is tanulnak.

Itt mondjuk el azt is, hogy a vállalat müszaki-ügyviteli vezetősége jó előre gondoskodott a tanfolyam anyagi-müszaki feltételeiről is. Minden hallgató dijmentesen kapott füzeteket, iróeszközöket, tankönyveket, az előadásokat tágas, iró- és szemléltető táblákkal ellátott termekben a gyár legképzettebb mérnökei és technikusai tartják.

Eddig három izben ültek össze a három tanfolyam hallgatói s a részvételi arányszám mintegy 95 százalékos volt, ami azt bizonyitja, hogy ugyszólván valamennyien komolyan veszik a tanulást, mert tudják: ismereteik gyarapitásával valamennyiök javát szolgálják.

Sz. J.

Mi újság a Múzeumban?

Ezekben a napokban nagy a sürgés-forgás az aradi Muzeumban: régészeti kiállitásra készülnek. Az anyag csoportositását már befejezték és igy megtudhatjuk tulajdonképpen mi az, ami kiállitásra kerül.

Elsősorban is látni fogjuk a XVIII. és XIX. századból származó, különböző európai kézmüipari műhelyekben (manufaktura) készült porcelán- és fajánsz-termékeket. Ezt kiegésziti az orientális — ázsiai — kerámiaanyag (kinai, japán, perzsa stb.). A kiállitás keretében bemutatásra kerülnek még antik butorok, szőnyegek és képzőművészeti termékek. Valamennyi együttvéve felejthetetlen élményt jelent majd a muzeumlátogatóknak.

★

A történelmi osztály, a régészeti osztály állandóan gazdagodik, tökéletesedik. Nemrég készült el tiz uj térkép, amelyek korszakonként mutatják be az egyes régészeti kulturák kiterjedését országunk egész területén. Ezenkivül nagy méretü táblázat az emberi társadalom fejlődésének régészeti nyomait mutatja be hazánk és az Arad környéki területeken a régi kőkorszaktól a X. századig.

De nemcsak a falakra, hanem a vitrinekbe is „uj" anyag került. Ezek között emlithetjük meg a sajtényi leletet, amely több agyagedényből, római mintára készült üvegpohárból, ezüstékcsatból és más tárgyakból áll. Ezek a leletek időszámitásunk után a III.—IV. századnak. Legfőbb értékük abban rejlik, hogy ez az első és az egyetlen sajtényi régészeti lelet eddig, amellyel a Muzeum rendelkezik.

★

A közeljövőben neonfény fogja bevilágitani a Muzeum összes kiállitási termeit. A képtár egy részében már be is szerelték az uj csöveket. A kiállitott tárgyakat ezáltal még tökéletesebb megvilágitásban, valóságos fényárban szemlélhetjük.

★

A Muzeum fényképészeti osztálya nemrég célul tüzte ki, hogy fényképfelvételeket készit a városban lebontásra kerülő régi, ódon épületekről, valamint a városfejlesztési programba beletartozó összes nagyszabásu épitkezésekről.

Helytörténeti szempontból ezek a filmkockák idővel dokumentációs értéket, fontos muzeális anyagot képeznek.

Kiss Miklós

Jól jövedelmez a fejlődő állattenyésztés

A szemlaki kollektiv gazdaságban idén sokat fejlődött az állatállomány. Ugyanakkor az év első napjaitól kezdve ez a termelési ág az, amely állandóan biztositja a gazdaság pénzjövedelmét. A szemlaki kollektivisták a tej, a hizósertések, a gyapju értékesitéséből eddig több mint 535.000 lejt vételeztek be. Éppen ezért a gazdaság vezető tanácsa nagy figyelmet fordit a közös tulajdonban levő állatállomány további gyarapitására. Csupán ebben az évben több mint 150 szarvasmarhát vásároltak.

Az állatállomány fejlődése szükségessé teszi, hogy a szemlakiak kellő időben biztositsák az állatok elhelyezésére szükséges épületeket is. A közelmultban fejeződött be a 100 darab szarvasmarha befogadására alkalmas istálló épitése. Elkészültek a sertésfiaztató falai is. Ugyancsak megkezdték 100 fő befogadóképességü szarvasmarha istálló alapzatának lerakását is. A tél beálltáig a kollektivisták a megkezdett épületeken kivül épitenek egy juh hodályt és egy baromfi ólat.

22.000 tonna terven felül

„A kohászok sikere a fejtéstől indul ki". A vasércbányák dolgozói ezzel a jelszóval versenyeznek, hogy minél több és jobb minőségü nyersanyaggal lássák el a kohászokat. A gyalari bányavállalat munkaközössége azzal, hogy jobban szétválasztotta az ércet a meddőkőzettől és kiterjesztette a fejtési front szelektiv robbantásának módszerét, a mult hónapban a tervelőirányzatnál 2,7 százalékkal nagyobb vastartalmu ércet bányászott ki.

A termékek minőségének további javitása érdekében a boksánbányai, teleki és más bányákat nagy teljesitőképességü uj felszerelésekkel látták el, mint például ekszkavátorokkal, furógépekkel, talajgyalukkal stb. Az uj felszerelés, valamint az uj kitermelési módszerek eredményeként a bányászok jóminőségü nyersanyagot szállitottak a nagy kombinátoknak. Az év eleje óta kibányászott ércből előállitott vasmennyiség 22.000 tonnával haladta meg a tervelőirányzatot.

Milyen idő? várható

Meleg idő. Nappal kisebb felhőátvonulások s a hegyekben kisebb esők. Várható legmagasabb hőmérsékleti értékek napközben 23—29, legalacsonyabb hőmérsékleti értékek ma éjjel 10—16 fok között. Mérsékelt, időnként élénk nyugati, északnyugati szél.

Távolabbi kilátások: változékony idő.

Gyors ütemben fejlődnek a tengerparti fürdőhelyek

Az üdülőszezon kezdete óta a tengerparti Mamaia, Eforie, Tekirghiol, Vasile Roaită és Mangalia fürdőhelyek több, mint 80.000 hazai dolgozót és külföldit láttak vendégül. Az idén használatba adott uj nagyszerü épületekkel több, mint 40.000 hellyel bővült a fürdőhelyek befogadóképessége. Tengerparti fürdőhelyeink ma hozzávetőleg ötször annyi vendéget tudnak befogadni, mint 1955-ben. A megnövekedett számu vendégsereg ellátására ujabb üzletekkel bővitették a kereskedelmi hálózatot. Eforián három uj kereskedelmi áruházat adtak át rendeltetésének. Ezeken belül vendéglő, önkiszolgáló-falatozó, cukrászda, több élelmiszer-bolt, zöldség- és gyümölcsüzlet, valamint ipari termékeket, népmüvészeti és kézmüipari termékeket és strandcikkeket árusitó szezon-üzletek létesültek. Ilyen üzletek nyiltak Konstancán, Vasile Roaitan és Mangalian is. Vasile Roaitan 1200 személyes uj kantinvendéglő. Mamaian pedig nagy vendéglő nyilt félkész-ételeket és cukrászdai készitményeket előállitó konyhaüzemmel és jéggyárral.

Ezzel egyidejüleg a gyógykezelési, üdülési és szórakozási lehetőségek is megnövekedtek. Minden egyes fürdőhelyen uj parkokat és zöldövezeteket, szabadtéri mozikat, klubokat, könyvtárakat, sportpályákat létesitettek. Ujabb csónakházak állnak a vendégek rendelkezésére a tengeren, valamint a Tekirghiol és Sutghiol tavakon. A Tomis turisztikai kikötőből kiinduló rendszeres hajójáratok kötik össze Vasile Roaita, Mamaia, Eforia és Mangalia fürdőhelyeket. A tengerparti üdülővendégek számára kulturális és müvészi programokat, sporteseményeket, irodalmi estéket és filmbemutatókat rendeznek. A tartományi mükedvelő együttesek, a konstancai Állami Szinház, valamint más hazai és külföldi együttesek stb. előadásokat rendeznek a tengerparti fürdőhelyeken.

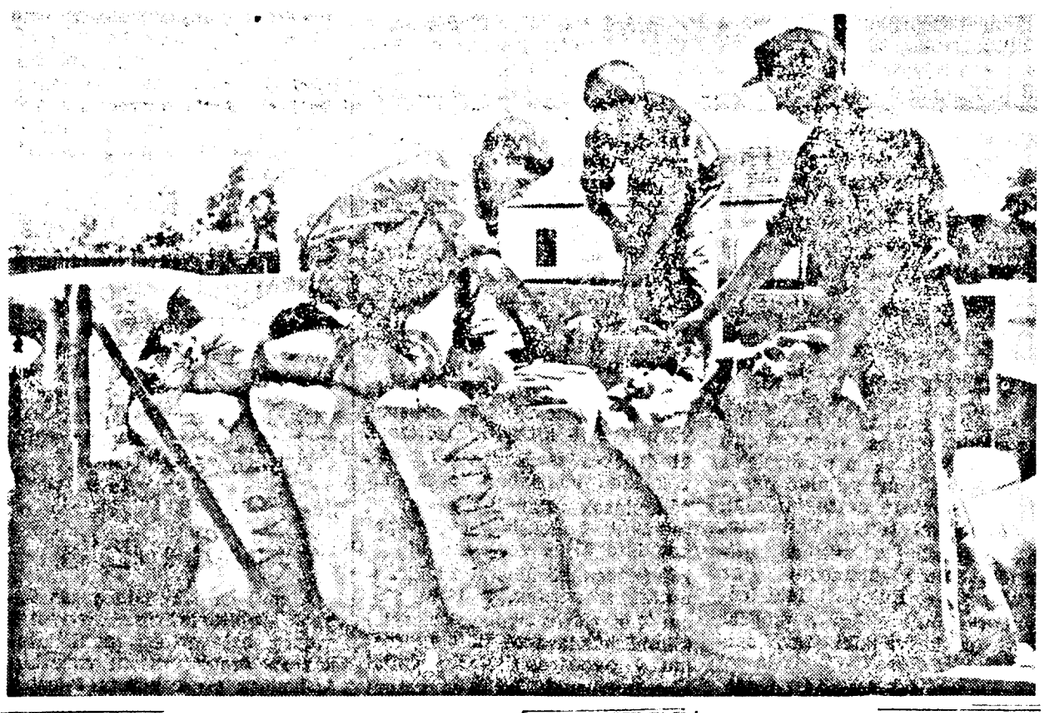

A kollektiv gazdaságok naponta nagymennyiségü gabonát szállitanak az átvevő központokhoz. Képünkön a nagyvarjasi kollektivisták láthatók, akik éppen most érkeztek meg az uj buza rakománnyal. Az átvevő központ laboránsnője és a gazdaság küldöttei próbát vesznek az uj termésből.

Egy élenjáró könyvtár tapasztalataiból

A vingai könyvtárat diszoklevéllel tüntették ki a tömegek nevelése terén kifejtett munkájáért. Elmondhatjuk, hogy a könyvtár felelőse, Nechiti Lucia, tevékenységével nagy mértékben hozzájárult az előrehaladott agrotechnika széleskörü elterjesztéséhez, a község dolgozó lakossága szakmai ismereteinek bővitéséhez. A könyvtár felelőse legjobb tudása szerint igyekszik kielégiteni a kollektivisták egyre növekvő tudásszomját, a könyvek segitségével nevelli, oktatja az olvasókat.

A könyvtár jó működését igazolják azok a számadatok, melyek szerint ez évben nem kevesebb, mint 728 olvasó 6.700 könyvet kölcsönzött. A könyvtár munkaközössége munkaterv alapján tevékenykedik, amely figyelembe veszi az időszerü mezőgazdasági munkálatokat. A könyvtár — a pártszervezet irányitásával — szoros kapcsolatot tart fent a községi néptanács végrehajtó bizottságával, a kollektiv gazdaság vezetőtanácsával, a helyi IMSz szervezettel. Igy lehetővé válik, hogy a könyvtár elősegitse a nyári mezőgazdasági munkálatok elvégzését, a kollektiv gazdaság előtt álló soronlévő feladatok válóraváltását.

A nyári mezőgázdasági munkálatok idején méginkább fellendült a könyvtár tevékenysége. Csoportos felolvasásokat szerveztek a munkahelyeken és ezáltal hozzájárultak ahhoz, hogy a dolgozók megismerkedjenek a soronlévő feladatokkal, a belés külpolitikai eseményekkel. A Cosilcov Francisc vezette olvasókörben például a „Zöldségfélék termesztése" és a „Kártevők elleni védekezés" cimü szakkönyvből olvastak. A könyvtár felelőse Muieri Dimitrie kollektivistának ajánlotta, hogy tanulmányozza „A korai zöldségfélék melegágyi termesztése" cimü könyvet.

Az olvasókörökön kivül igen eredményesnek mutatkozik „A nyári mezőgazdasági kampány" cimü kiállitás megszervezése is. A kiállitás anyagát eddig mintegy 300 kollektivista tekintette meg. A látogatók albumot találhatnak, amely bemutatja a Szovjetunióban, valamint a népi demokratikus országokban alkalmazott haladó agrotechnikai módszereket. A fényképes album szintén nagyszámu látogatót vonz és általános érdeklődésnek örvend a községben.

A könyvtáros nagy sulyt helyez a könyveknek a munkahelyeken való népszerüsitésére is. Mint ismeretes a

Ismerjük meg egymás munkáját

nyári hónapokban a mezőgazdasági munkálatok fokozott erőfeszitést kivánnak a kollektivistáktól. Ezért a könyvtár munkaközösségének tagjai naponta felkeresik a szérüket és agrotechnikai könyveket, központi és helyi sajtótermékeket olvasnak fel a munkaszünetben.

Igen hasznosnak igérkezik az a kezdeményezés, hogy a cséplőgépek szomszédságában „Ujdonságok térképe" cimü kiállitási táblát függesztenek ki, melyen feltüntetik a napi eseményeket. Elkészültek a könyvespolcok is, melyekbe a szérükön kiállitásra szánt könyvek kerülnek.

Hathatósan támogatják a könyvtárat azok a szorgalmas olvasók, akik személyesen részt vesznek a munkahelyeken szervezett akciókban. Ezek közé tartoznak Zelco Ioan, Buracsek Sándor, Csatlós János, Igrisan Sidonia kollektivisták. A kollektiv gazdaság tagjait hathatósan segitette az agrotechnikai szakkönyvek tanulmányozása. Ezek közé tartozik Cosilcov Ioan élenjáró brigádos, Fermingin Ferenc állatgondozó és mások. Ugyancsak eredményes volt a mezőgazdasági szakkérdésekkel kapcsolatosan szervezett „Aki tud — nyer" verseny is, amelynek győztesei könyvjutalomban részesültek.

A vingai könyvtár feladata többek között a monostori és majláti könyvtárak támogatása. A majláti könyvtár (felelőse Baranyi Anna) körültekintő munkával igen jó eredményeket ért el. Ezt igazolja az a tény, hogy ebben az évben 219 olvasó vette igénybe a falusi könyvtárat. Szécsi Ferenc, Szombati István IMSz-tagok, Molnár Alfréd, Németh Ilona kollektivisták a legszorgalmasabb olvasók közé tartoznak. A könyvtárban hetente könyvismertetőt tartanak, irodalmi esteket, olvasókkal való megbeszéléseket szerveznek. Sajnos nem lehet ugyanezt állitani a monostori könyvtárról (felelőse Găvrilă Octavia), amely mindössze 90 olvasóval rendelkezik. A felelős nem tart elég szoros kapcsolatot a tömegekkel, s nem igyekszik különböző akciókon keresztül nevelni, oktatni az olvasókat. A Rajoni Központi Könyvtár vezetősége intézkedett a monostori könyvtár tevékenységének megjavitása érdekében, s a vingai könyvtár felelőse igéretet tett, hogy a jövőben hathatós segitséget nyujt ezen a téren.

Összegezve az elért eredményeket elmondhatjuk, hogy a vingai könyvtár betölti feladatát. Ebben az évben nem kevesebb, mint 46 felolvasást tartottak, 17 könyvismertetőt, 8 irodalmi estet, 5 könyvkiállitást, 14 politikai ismeretterjesztő előadást, 10 mesedélutánt, valamint egy „Aki tud — nyer" versenyt szerveztek. Az elért eredmények további jó munkára ösztönzik az élenjáró vingai könyvtár munkaközösségét, amely tevékenységével nagy mértékben elősegiti a nyári mezőgazdasági munkálatok menetét, a III. pártkongresszus célkitüzéseinek gyakorlatbaültetését.

Botoc Romulus
bibliográfus

Sportkiradó Sportkiradó

A taktikai elgondolás diadala

Sorsdöntő találkozó előtt állt Szebenben az aradi vasutas csapat, ugyanis, ha a mérkőzést elveszti, a Bukaresti Flacăra rosie pontszámokban beéri a CFR-t s igy továbbra nyilt maradt volna a két első helyezett kérdése. Az aradi vasutas együttes azonban számolt azzal, hogy ellenfele mindent „belead" majd ezen a fontos mérkőzésen a győzelem érdekében s elsősorban a támadó játékra helyezi a fősulyt. Mi legyen hát a taktika? — Szoros emberfogásos védekezés s alkalomadtán meglepetésszerü gyors ellentámadás.

Igy is történt. Alig, hogy elkezdődött a találkozó a bukaresti együttes nyomban támadólag lépett fel, területi fölényt harcolt ki, szinte percenként veszélyeztetett. Az aradi védők nagy erőfeszitések árán álltak ellent a Flacăra rohamainak. Babó, Szuhanek, Mădărăsan s a hátravont fedezetek, de mindenekelőtt Demsoreanu kapus határtalan lelkesedéssel küzdött s hol csirájában, hol pedig csak az utolsó pillanatban sikerült elfojtani az ellenfél rohamait. Demsoreanu kapus nem egyszer bátor vetődéssel az ellenfél lábáról szedte le a labdát, máskor viszont kitünő érzékkel háritott szögletre.

A hatalmas nyomást csak időnként sikerült megszakitania a CFR-nek, de ekkor a veszélyes aradi ellentámadások bizony nehéz feladatok elé állitották a bukarestiek védelmét. Dragos, Vlad, Janovics és Boros gyors egyéni kitörésekkel szakitották meg a bukarestiek támadássorozatát. A 34. percben Janovics lövését védi Crăciun kapus. Egy perccel később egy kapu előtti kavarodás után a gólvonalról ment fejjel Cernea hátvéd. A 45. percben Don mintegy 30 méterről küldött lövését csak üggyel-bajjal tolta szögletre a Flacăra kapusa. Szünet után pedig Dragos és Vlad lepi meg a kapust váratlan lövésekkel... A két gólt is ugyancsak meglepetésszerü egyéni kitörések nyomán szerezte meg a CFR.

Tehát röviden: bevált a taktikai elgondolás. A CFR ügyesen zárt, sikeresen védekezett s gyors ellentámadásokkal kisérletezett, igy szerezte góljait is. Elsősorban taktikai érettségének, de nem utolsó sorban kitünő erőnlétének s lelkes játékának köszönhette győzelmét. Gheorghe Sasu szebeni tudósító különösen Demsoreanu, Babó és Merle játékát dicsérte, de az egész csapat teljesitményéről az elismerés hangján adózott.

Ezzel a győzelemmel beteljesült az aradi szurkolók s a vasutas csapat hőn áhitott vágya, a CFR megnyerte a selejtezőt s egy év után visszakerült a labdarugó bajnokság B osztályába.

★

A Sinaiai Carpați—Giurgiul Dunărea, a másik rangadó 0:0-lás döntetlennel ért véget, mig a Muscelul 4:2 arányban győzött a Craiovai Dinamo ellen. A bajnoki táblázat:

Aradi CFR	4	4	0	0	11:2	8
Carpați	4	2	1	1	4:4	5
Fl. rosie	4	2	0	2	8:6	4
Dunărea	4	1	2	1	4:7	4
Muscelul	4	1	1	2	9:11	3
Dinamo	4	0	0	4	5:11	0

Az utolsó fordulón, holnap a CFR a Muscelullal, a Sinaiai Carpați a Bukaresti Flacăraval, mig a Dunărea a Craiovai Dinamoval mérkőzik. A CFR vezetőhelye és előnye már behozhatatlan.

Hétvégi sportműsor

Uszás

Ma, szombaton délután 5 órai és holnap, vasárnap reggel 9 órai kezdettel a városligeti uszódában rendezik meg az ifjusági uszók tartományi bajnokságát. A versenyen részt vesznek Temesvár, Resica, Lugos és Arad legjobb ifjusági uszói, de versenyen kivül rajthoz állnak Bukarest és Kolozsvár fiataljai is.

Sakk

Ma délután 4 órakor, valamint holnap reggel fél 9 órakor az UTA marosparti evezősházának nagytermében folytatódnak a négy város kupája mérkőzései. A versenyen részt vesznek Kolozsvár, Nagyvárad, Szatmár és Arad legjobbjai.

Ökölvivás

Ma este a Nyári Szinházban fél 8 órakor az aradi vagongyári ökölvivők a Vörös Acél csapatát látják vendégül.

—★—

Közérdekü tájékoztató

Az aradi Áramszolgáltatási Vállalat közli, hogy 1961 julius 23-án délelőtt 7—12 óra között szünetel az áramszolgáltatás a mosóczitelepi körzetben és a 6 Vinători uton, valamint az ebből nyiló mellékutcákban.

Rádiómüsor

Szombat, julius 22

BUKAREST I. 5.10 Falurádió. 5.40 Könnyüzene tangóharmonikán. 6.10 Román népdalok. 6.30 Indulók. 6.45 Esztrádhangverseny. 7.30 Orvosi tanácsadó. 7.45 Vidáman köszönt a pionir. 8.30 Szimfonikus zeneszámok. 9.15 Szovjet népi zene. 10.10 Hangszerszólók. 11.20 Operáriák. 12.00 Maria Koterbska és Rena Rolska (Lengyel NK) énekel. 12.30 Déli hangverseny. 13.05 Könnyüzene. 14.00 Román népi zene. 14.30 Esztrádhangverseny. 15.10 Szimfonikus zene. 15.45 Irodalmi müsor a Lengyel NK nemzeti ünnepe alkalmából. 16.15 Itt Moszkva beszél! 16.45 Erdélyi népitánc. 17.15 A moszkvai Esztrád Szinház zenekara játszik. 17.35 A Rádió-Televizió gyermekkórusának müsorából. 17.50 A tudomány a béke szolgálatában. 18.00 Román kamarazene. 18.30 A népek folklórjából. 19.15 A rádióhallgatók kérésére közvetitett hangverseny. 19.40 Tánczene. 20.30 Mi ujság a könyvesboltokban. 20.40 Operettzene. 21.00 Falurádió. 21.30 Az aratás csatája — riport. 21.45 Albeniz-müvek. gitáron. 22.30 Tánczene. 23.04 George Enescu: II. A-dur szimfónia.

A MOZIKBAN vetitik

DÓZSA GYÖRGY filmszinház: Vidám háboru. NICOLAE BALCESCU filmszinház: Lányok tavasza. HERBAK JÁNOS filmszinház: 1. Párt- és kormányvezetők Bánát tartományi látogatása. 2. A tusinoi légi parádé. 3. Egy dicső mult képei. (11 órakor matiné). I. L. CARAGIALE filmszinház: Aranyvonat. IFJUSÁGI filmszinház: Lan-Lan és Tun-Tun. SOLIDARITATEA filmszinház (Gáj): Menyétbunda. PROGRESUL filmszinház (Ujarad): Normandie-Nyemen. M. GORKIJ filmszinház (Mikelaka): Szerjozsa. ILIE PINTILIE filmszinház (Mosóczi-telep): Vörös tinta.

Az ipari termékeket árusitó Helyi Kereskedelmi Szervezet textilüzleteiben
bő választék áll a vásárlók rendelkezésére:
nyári gyapot és len
női ruhaanyagok,
nyári lábbelik
gazdag választékban

A szovjet népgazdaságfejlesztési terv teljesítésének eredményei az 1961-es év első felében

MOSZKVA. (Agerpres). — TASZSZ:

Moszkvában nyilvánosságra hozták a Szovjetunió Miniszter tanácsa mellett működő Központi Statisztikai Igazgatóság közleményét a szovjet népgazdaságfejlesztési terv teljesítésének eredményeiről az 1961-es év első felében. A közleményből kitünik, hogy az ipari termelés félévi tervét 102 százalékra teljesitették. A közlemény hangsulyozza, hogy a mult év első feléhez képest a szovjet ipari termelés volumene 8,4 százalékkal, az átlagos napi termelés pedig 9 százalékkal növekedett.

A hétéves terv (1959—1965) első két és fél évében a Szovjetunió ipari termelésének értéke 15 milliárd rubellel volt nagyobb, mint amennyit a terv erre az időszakra előirányzott. Ebben az időszakban ugyanannyi ipari terméket állitottak elő, mint az egész ötödik ötéves terv folyamán.

A tavalyi első félévhez viszonyitva a nyersvastermelés 2,1 millió tonnával, az acéltermelés 2,8 millió tonnával, a hengereltáru-termelés 2 millió tonnával, az acélcsőtermelés 293 ezer tonnával, a kőolajtermelés 9,1 millió tonnával, a földgáztermelés 6,4 milliárd köbméterrel növekedett, a munka termelékenysége pedig az iparban, ugyancsak a fenti időszakhoz viszonyitva, 3,5 százalékkal fokozódott, jóllehet valamennyi iparágban csökkent a munkanap tartama. Ezt a csökkenést figyelembe véve a munkaóra termelékenysége 11 százalékkal növekedett.

Tulteljesitettük a tavaszi növények vetési tervét. A mezőgazdasági növényekkel bevetett egész vetésterület, beleértve az őszi vetést is (az 1961. évi termés) 204 millió hektár volt.

A tavalyi julius 1-i adatokhoz viszonyitva, a szovjet kolhozok és szovhozok szarvasmarha-állománya 2,8 millióval, a sertésállomány 4 millióval, a juhállomány 4,8 millióval, a baromfiállomány pedig 7 százalékkal növekedett.

Az állami terv keretében eszközölt beruházások mennyisége 12,2 milliárd rubelt tett ki s ez 8 százalékos növekedést jelent az elmult év első félévéhez viszonyitva. Jelentős összegeket — több mint 1,5 milliárd rubelt — ruháztunk be a vállalatok és gazdasági szervezetek nem központi alapjaiból is. Ezenkivül nagy beruházásokat eszközöltek a kolhozok.

A Szovjetunió népgazdaságában foglalkoztatott munkások és tisztviselők száma az elmult év első félévéhez viszonyitva 4.200.000-rel, átlagbérük pedig 4 százalékkal emelkedett, ezen belül pedig az építkezéseknél és az iparban 5 százalékkal.

A közlemény hangsulyozza, hogy 1961 első felében a szovjet állam 13 milliárd rubelt költött közoktatásra, orvosi ellátásra, társadalombiztositásra, fizetett szabadságra, valamint más kifizetésekre és kedvezményekre vagyis 1 milliárd rubellel többet, mint az előző év első felében.

Az összehasonlító árakban számitott áruforgalom 3,5 százalékkal, a külkereskedelmi forgalom mennyisége pedig 2 százalékkal növekedett.

Hozzávetőleges számitások szerint, a Szovjetuniónak 1961 julius 1-én 218 millió lakosa volt.

Lengyelország nemzeti újjászületésének napján

Tizenhét évvel ezelőtt, 1944 julius 22-én szabadult fel teljesen Lengyelország a náci megszállás alól. Ez a nap Lengyelország nemzeti ujjászületésének napjaként vonult be a hős lengyel nép sok évszázados dicső harcainak történetébe.

Az azóta eltelt alig több mint másfél évtized alatt a lengyel dolgozók kimagasló sikereket értek el a gazdasági élet és a társadalmi fejlődés minden területén. A pánok egykori elmaradott Lengyelországából fejlett iparral és virágzó mezőgazdasággal rendelkező ország lett, amely a Lengyel Egyesült Munkáspárt bölcs vezetésével biztosan halad előre a szocializmus építésének utján. A Lengyel Népköztársaság következetes békepolitikájával hűen szolgálja a népek közötti megértés és béke ügyét és ezzel kivivta a világ egész haladó közvéleményének megbecsülését. Lengyelország nagy nemzeti ünnepe alkalmából hazánk dolgozói szeretettel és megbecsüléssel köszöntik a testvéri lengyel népet és kivánnak neki ujabb, még nagyobb sikereket a szocializmus építésének és a béke megvédésének utján.

Uj iparvidék a Visztula völgyében

A Visztula alsó folyása mentén Plocktól Tezewig terjedő közel 14.000 négyzetkilométer nagyságu völgy, a közeljövőben Lengyelország uj hatalmas iparvidékévé változik. Már kidolgozták e vidék gazdasági fejlődésének tervét.

A Visztulát olcsó energiaforrásként használják majd fel és fő közlekedési eszközként hasznositják. A tervek szerint a folyó alsó folyása mentén egész sor vizierőmű épül majd. Ezek közül az elsőt, a hozzá tartozó gyüjtőmedencével együtt Wloclawecnél építik fel a következő öt esztendő alatt.

Jelenleg a Visztulán való hajózást a folyó sok helyen fellépő eliszaposodása gátolja. A vizierőmürendszer megépitése jelentősen emeli majd a folyó vizszintjét és ilyen módon a Visztulán 1000 tonnás hajók is közlekedhetnek.

A Visztula alsó folyása mentén fekvő városok hatalmas ipari fejlődésen mennek majd át. Plock városa a petrokémia központja lesz. Wloclawecben épül fel az ország legnagyobb mürost gyára, valamint egy cellulóz és papiripari kombinát. Uj vállalatok épülnek Torunban, Bydgoszczban, Grudtiadzban és az uj iparvidék más városaiban.

Az 5 éves terv során Alsósziléziában nagy fejlődésen megy majd át a Glogow és Lubin vidéki réz kitermelő és feldolgozó kombinát. Képünk a jelentősen kibővülő Legnica-i gyár egy részét ábrázolja.

A Francia KP Politbürójának nyilatkozata a tunéziai francia intervencióval kapcsolatban

PARIZS. (Agerpres.)

A Francia Kommunista Párt Politbürója nyilatkozatot adott ki a tunéziai francia intervencióval kapcsolatban. A nyilatkozat igy hangzik:

„Tunéziában valóságos hadműveletek folynak, a diplomáciai kapcsolatok megszakadtak; a Biztonsági Tanács meg fogja vizsgálni a tunéziai kérdést.

Ez az ujabb kaland olyan gyászos akciók megismétlődése, mint amilyen a Szuez-csatorna térségében végrehajtott expedició és Sakiet-Sidi-Youssef falu rombadöntése volt (a francia csapatok 1959-ben légi és tüzérségi bombázásokkal ugyszólván a földdel tették egyenlővé ezt a tunéziai falut — szerk. megj.).

Ezen akciók félreérthetetlenek. A kolonialisták, kiváltságaik fenntartására törekedve, semmibe veszik a népek szuverénitását és a francia katonák életét, utóvédharcokat folytatnak azon népek ellen, amelyek felszabadultak a gyarmati iga alól és amelyek urai akarnak lenni saját földjüknek.

Bizerta esete megmutatja, milyen veszéllyel járnak ezek a „lakosság átcsoportositására", a „felosztásra" és a katonai támaszpontok fenntartására irányuló kisérletek — mindaz, amit de Gaulle Algériára akar kényszeriteni.

Az effajta akciók akadályozzák a tárgyalásokat és minduntalan konfliktusokra vezetnek a teljes függetlenségre áhltozó népekkel.

Ez a kolonialista politika ellentétben áll országunk érdekeivel és méltóságával. E politika folytatása ujabb áldozatokhoz, ujabb szerencsétlenségekhez vezet és Franciaország növekvő elszigetelődését vonja maga után Észak-Afrikában és az egész világon.

Véget kell vetni tehát ennek a helyzetnek.

Meg kell szüntetni a bizertai katonai intervenciót, tárgyalásokat kell kezdeni a tunéziai kormánnyal, tiszteletben tartva szuverénitását, haza kell küldeni a francia katonákat s az algériai háboru kiterjedésének megakadályozása végett sürgetni kell a tárgyalásokat és a beszüntetést az Algériai Köztársaság ideiglenes kormányával. Csakis ily módon lehet uj kapcsolatokat létesiteni Franciaország és az észak-afrikai népek között, olyan kapcsolatokat, amelyek mentesek a kolonializmustól, megfelelnek a két nép érdekeinek és jogaik kölcsönös tiszteletben tartására épülnek.

OSLO (Agerpres). TASZSZ: A norvégiai hatóságok minden indokolás nélkül megtagadták a beutazási vizumot A. Mereszjevtől, a Szovjetunió Hősétől. Mereszjevet a norvég ellenállási mozgalom veteránjainak egyesülete hivta meg.

A genfi értekezlet szűkkörű ülése

GENF. (Agerpres).

A laoszi kérdés rendezésével foglalkozó értekezlet julius 20-i szükkörü ülésén a következő problémákat vették fel az értekezlet napirendjére:

1. A dokumentumok formája;
2. A Laosz semlegességére vonatkozó nyilatkozat (nyilatkozatok) bevezetője.
3. Közös kötelezettségek Laosz egységének, szuverénitásának, függetlenségének és semlegességének elismerésére s tiszteletbentartására vonatkozólag.

Hirek szerint az értekezlet részvevői megvitatták az első kérdést és elhatározták, hogy ennek megvizsgálását elhalasztják a laoszi koaliciós kormány véleményének megismeréséig.

Az ülésen elnöklő G. M. Puskin e kérdés megvitatása után a következő javaslatot terjesztette elő: Halasszák el a laoszi koaliciós kormány véleményének megismeréséig annak a kérdésnek a megoldását, hogy az értekezlet milyen formában fogadja el a Laosz semlegességére vonatkozó nyilatkozatot — egységes okmány formájában, amely tartalmazza a laoszi kormány kötelezettségét és a részvevő országok kötelezettségeit, ahogyan azt a szovjet küldöttség javasolja, vagy pedig két okmány formájában (a laoszi kormány nyilatkozata és az értekezleten részvevő országok nyilatkozata, beleértve a laoszi kormány nyilatkozatát is), ahogyan azt Franciaország és India küldöttségei javasolják.

A határozat elfogadása után az ülés befejezte munkálatait. A következő ülésre julius 21-én került sor. Az értekezlet részvevői folytatják a további napirendi pontok megvitatását.

Gépesítik a mezőgazdaságot

A Lengyel Népköztársaságban az utóbbi esztendőkben számottevő sikereket értek el a mezőgazdaság gépesitése terén. Igy 1955 óta több mint 17.000-rel növekedett a traktorok száma, mely jelenleg eléri a 65.000-et. A gabona kombájnok száma mindössze néhány darabról 3700-ra növekedett. Olyan mezőgazdasági gépek gyártását kezdték meg, amelyek a multban teljesen ismeretlenek voltak. Igy például zöld takarmány begyüjtő gépeket, burgonya és cukorrépa szedő gépeket, stb. gyártanak.

A jelen pillanatban a Lengyel Népköztársaság mezőgazdasági egységeinek több, mint 63 százaléka élvezi a villamosenergia áldásait. A mezőgazdaságban felhasznált villanymotorok száma jelenleg már meghaladja a 220.000-et. Az egy hektár mezőgazdasági területre számitott átlagos villanyáram fogyasztás 30 kilowattóra.

Az utóbbi esztendőkben kétszeresére növekedett azon földterületek nagysága, ahol talajjavitási munkálatokat végeztek. 50 százalékkal több műtrágyát és közel 2 és félszer több rovar és gyomirtó szert használnak, mint 5 esztendővel ezelőtt.

A következő esztendőkben még gyorsabb ütemben folyik majd a lengyel mezőgazdaság gépesitésének üteme. A traktorok száma megkétszereződik, a falvak villamositása utolsó szakaszába lép. Ennek eredményeként mintegy 20 százalékkal nő majd a mezőgazdasági termékek mennyisége és jelentősen növekszik a mezőgazdasági munka termelékenysége. A mezőgazdasági munka az iparositás egyre fokozódó üteme nyomán mind könnyebbé válik.

Nagyarányú iskolaépitkezés

A legutóbbi 5 éves terv (1956-1960) során a lengyel állam 3500 uj iskolát épittetett. A jelen ötéves tervben ezt a számot megkétszerezték: Ugyanakkor a lengyel állam fennállása ezredik évfordulójának köszöntésére elhatározták, hogy a lakosság hozzájárulásából további 1000 iskolát épitenek. Ezek az iskolák kiegészitik majd az állami költséggel épült iskolák hálózatát.

„A millenium ezer iskolája" közül eddig már 136 elkészült, 430 pedig most áll építés alatt.

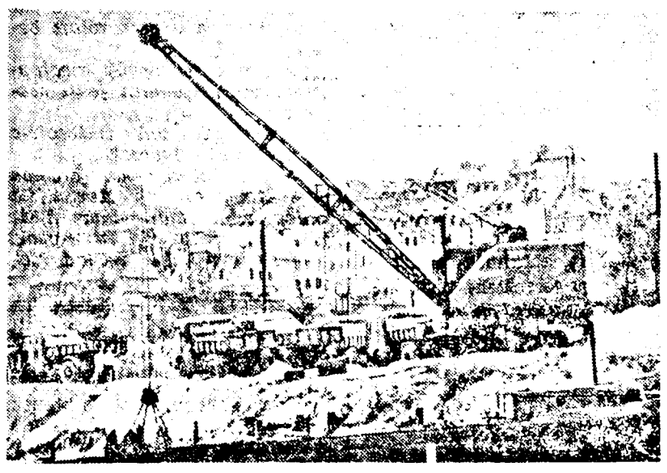

A Visztulából termelik ki a homokot a nagy arányu varsói épitkezések számára.

Tunéziáról jelentik a hírügynökségek

Összeül a Biztonsági Tanács

NEW YORK. (Agerpres).

Az ENSz-titkárság közölte, hogy a Biztonsági Tanács julius 21-én ülést tart, s ezen megvizsgálják „Tunézia Franciaország ellen emelt panaszát a Tunézia szuverénitását és biztonságát lábbal tipró agresszióval kapcsolatban, amely az egyetemes békét és a nemzetközi biztonságot fenyegeti". Az ülést newyorki idő szerint 14 óra 30 percre, vagyis bukaresti idő szerint 20 óra 30 percre tüzték ki.

A helyzet egyre jobban elmérgesedik

TUNISZ. (Agerpres.)

Bizerta környékén, ahol a helyzet mind jobban elmérgesedik, valóságos hadműveletek folynak. A tunéziai kormány julius 21-én közölte, hogy a bizertai támaszponton állomásozó francia csapatok, tankok támogatásával, behatoltak Bizerta városba. Ezt megelőzően a francia parancsnokság ultimátumot intézett a tunéziai hatóságokhoz s követelte, hogy a tunéziai helyőrség üritse ki a várost. A tunéziai hatóságok visszautasitották az ultimátumot.

A TAP tunéziai sajtóügynökség hiradása szerint péntekre virradó éjszaka francia repülőgépek ujból bombázták a tunéziai állásokat. A hirügynökség szerint a francia repülőgépek fél órán át öt percenként dobták le bombáikat. A francia katonai támaszponthoz vezető több utat eltorlaszoló akadályokat megsemmisitettek. A tunéziai csapatok és az önkéntesek uj állásokat foglaltak el. Az éjszaka folyamán francia repülőgépek felderitő repüléseket végeztek Tunézia fővárosa fölött.

A bizertai francia csapatok ujabb erősitéseket kapnak. Csütörtökön este légi uton francia ejtőernyős egységeket hoztak Bizertába. Ezek az egységek a francia parancsnokság által „második erősitési vonalnak" nevezett csapatkötelékekhez tartoznak.

A Bizerta környéki harcokban eddig — a tunéziai kormány tájékoztatási rodája által közzétett ideiglenes adatok szerint — a tunéziai félnek 110 halottja és nagyszámu sebesültje van. A halottak között sok a polgári személy. A francia repülőgépek gépfegyverezték a francia agresszió ellen tiltakozó julius 20-i bizertai felvonulás résztvevőit. A gépfegyverezés következtében 35 ember életét vesztette.

Bizerta Tunézia szerves része

LONDON. (Agerpres.)

T. Szlim Tunézia angliai nagykövete a londoni rádióban tartott julius 20-i beszédében kijelentette, hogy a tunéziaiak csak azután nyitottak tüzet Bizertában, miután a franciák rájuk lőttek.

Tunézia figyelmeztette Franciaországot — hangsulyozta T. Szlim — agressziv cselekedetnek fogják minősiteni, ha megkisérelné ujabb erősitések küldését Bizertába, Bizerta „Tunézia szerves része".

Arra a kérdésre, hogy Tunézia ezt a kérdést miért nem terjesztette az ENSz elé még a fegyveres konfliktus kitörése előtt, a nagykövet igy válaszolt: „Nemrégiben még de Gaulle elnök részéről egészen más választ vártunk és nem bombákat".

A tunéziai nép biztos végső győzelmében

RÓMA. (Agerpres.)

Julius 20-án Tuniszból jövet repülőgépen Rómába érkezett M. Szlim, Tunézia állandó ENSz-megbizottja aki New Yorkba utazik, hogy részt vegyen a Biztonsági Tanács ülésein. M. Szlim a római repülőtéren kijelentette az ujságiróknak, hogy a francia légihaderő továbbra is bombázza nemcsak a katonai célpontokat, hanem a Bizerta közelében fekvő tunéziai falvak békés lakosságát is.

„A tunéziai kormány — jelentette ki Szlim — elhatározta, hogy megszakitja a diplomáciai kapcsolatokat Franciaországgal s felkéri a tunéziai nép őszinte barátait, támogassanak bennünket e nehéz pillanatokban. Reméljük, hogy a világ e részének békéjét és biztonságát veszélyeztető Tunézia elleni agresszió kérdésének megvitatása a Biztonsági Tanácsban megállásra készteti azokat, akik kezet emeltek nemzeti függetlenségünkre. A tunéziai nép biztos végső győzelmében".

Napirenden — BIZERTA

A Tunézia északi részén fekvő bizertai katonai támaszpontot 80 évvel ezelőtt épitették a francia kolonialisták, hogy a maguk számára biztositsák az ellenőrzést az általuk meghódított észak-afrikai partok fölött. A támaszpont fontos szerepet töltött be az első és a második világháboruban. A hitlerista Németország legyőzetése után Bizerta egyike lett a Földközi-tenger legfőbb katonai támaszpontjainak.

Amikor 1956 márciusában kikiáltották Tunézia függetlenségét, Franciaország továbbra is fenntartotta több támaszpontját ennek az országnak a területén, több mint 25.000 katonával. A tunéziai kormány már 1957-ben, az algériai-tunéziai határon történt véres incidensek nyomán követelte a francia csapatok eltávolitását az ország területéről, a francia kormány azonban határozottan megtagadta a követelés teljesitését. Ugyanakkor az Egyesült Államok és Anglia erős nyomást gyakorolt a tunéziai kormányra, hogy lemondásra kényszeritse követeléséről.

1958 februárjában, amikor a francia légierők a tunéziai területen fekvő Sakhiet-Sidi-Youssef helységet bombázták és 79 tunéziait megöltek, ismét felvetődött a francia csapatok tunéziai tartózkodásának kérdése. De csupán 1958 juniusában jött létre megegyezés a tunéziai és a francia kormány között, amelynek értelmében visszavonták a francia csapatokat tunéziai támaszpontjaikról, Bizerta kivételével. Igy tehát Bizerta maradt az egyetlen francia katonai támaszpont Tunézia területén. 1959 februárjában Burgiba tunéziai elnök kijelentette: „Bizerta kérdését minél előbb rendezni kell. Ellenkező esetben kényszeriteni fogjuk Franciaországot a támaszpont kiüritésére, mert az idegen csapatok jelenléte sérti a szabad és független Tunézia nemzeti szuverénitását".

Bizerta négyzetalaku területen, amelynek egyik oldala mintegy 14 kilométer hosszuságban a tengerrel határos-tengerészeti, légi és tengeralattjáró-támaszpont, továbbá több tüzérségi egység, földalatti lőszerraktár és számos segédberendezés van elhelyezve. A támaszpont területén jelenleg több mint 6000 ember állomásozik. A bizertai támaszpont fontos szerepet tölt be a NATO agressziv terveiben és nagy jelentőségű stratégiai támaszpont a Földközi-tenger nyugati részének ellenőrzése szempontjából. Nem véletlen tehát, hogy a nyugati hatalmak, noha tartózkodnak a hivatalos kommentároktól, Franciaországot támogatják.

Francia kormányférfiak nyilatkozatai

PARIZS. (Agerpres.)

Couve de Mürville francia külügyminiszter julius 20-án beszámolt a Nemzetgyülésben a kormány külpolitikájáról.

Tunéziának arról a követeléséről szólva, hogy Franciaország számolja fel bizertai katonai támaszpontját, Couve de Mürville megfenyegette a tunéziai népet és kijelentette, hogy Franciaország „ellenintézkedéseket fog tenni". Egyidejüleg hangoztatta, hogy a francia kormány nem hajlandó tárgyalásokat kezdeni a tunéziai kormánnyal.

Couve de Mürville igyekezett megindokolni a francia kormány Bizertával kapcsolatos igényeit s ugyanolyan „érvekhez" folyamodott, akárcsak az algériai kérdésben. „A természet és a történelem — mondotta — arra predesztinálta a két nemzetet (vagyis a franciát és a tunéziait, szerk. megj.), hogy együttműködjenek", az „együttműködésen" azt értve, hogy Franciaország gyarmati állapotokat honositson meg ebben az országban. Couve de Mürville abbeli erőfeszitésében, hogy ujabb „érveket" találjon kormánya kolonialista politikájának igazolására, odáig ment, hogy kijelentette: Franciaországnak meg kell tartania a tunéziai katonai támaszpontot... „a berlini kérdésben készülő válság" miatt.

Nyilatkozatában a francia külügyminiszter elemezte a német és a nyugat-berlini kérdést is. Couve de Mürville igyekezett meghamisitani a középeurópai helyzet normalizálására irányuló szovjet kormányjavaslatok értelmét, a Nyugat „jogai" elleni merényletnek tüntetve fel ezeket.

Couve de Mürville a továbbiak során a „közös piachoz" tartozó országok kormányfőinek legutóbbi bonni értekezletéről beszélt és kijelentette: „Franciaország sajnálja, hogy a közös piachoz vonatkozó szerződést nem tartják be teljes egészében, különösen az agrárpolitikát illetően". A francia külügyminiszter ezzel közvetve beismerte, hogy Franciaország részvétele a „közös piacban", nemcsak hogy nem oldja meg, hanem még jobban elmélyiti a francia mezőgazdaság válságát.

Ugyanaznap Debré miniszterelnök hasonló beszámolót tartott a szenátusban. Ezuttal is „igazolni" igyekezett Franciaország Bizertával kapcsolatos igényeit és „érvként" Franciaországnak az észak-atlanti agressziv tömbbel szembeni katonai kötelezettségeire hivatkozott.

Amint a szenátus ülésén jelenlévő politikai megfigyelők hangsulyozták, a francia kormányfő igyekezett elháritani a kormányról a felelősséget a Bizerta miatt kirobbant viszályért. Egyben sejteni engedte, hogy Franciaország a tunéziai nép kifejezett akarata ellenére minden áron meg akarja tartani a bizertai támaszpontot.

Szenátusi nyilatkozata után Debré az Elysée palotába ment, hogy a köztársasági elnökkel tárgyaljon. Ugy vélik, hogy Debré és de Gaulle megvitatták a bizertai viszállyal kapcsolatban foganatositandó katonai intézkedéseket.

PARIZS. (Agerpres).

A rendőrhatóságok rendelkezése alapján elkobozták a l'Humanité és a Liberation julius 21-i számát. E demokratikus sajtószervek elkobzására az szolgáltatott ürügyet, hogy e lapokban cikkeket közöltek a Bizerta környéki eseményekről.

KÖZPONTI LOTTÓ

A központi lottó julius 21-i húzásának nyerőszámai: 67, 77, 89, 78, 65, 39, 25, 54, 9, 35.

Különleges nyerőszámok:

A-osztály: 67, 89, 25
B-osztály: 77, 78, 35
C-osztály: 54, 9, 39

ERRŐL-ARRÓL

Felejthetetlen találkozó

A világ első űrrepülője a film csillagai között

A moszkvai nemzetközi filmfesztivál résztvevőinek kérésére a Szovjetunió Művelődésügyi Minisztériumában találkozót rendeztek a filmesek és Jurij Gagarin őrnagy, a világ első űrrepülő pilótája között.

Jurij Gagarint Jekatyerina Furceva, a Szovjetunió művelődésügyi minisztere mutatta be a moszkvai fesztivál vendégeinek, akik zsúfolásig megtöltötték a Művelődésügyi Minisztérium üléstermét.

A jelenlévők — közöttük Gina Lollobrigida és M. Merlini filmszínésznők, L. Visconti, Y. Ivens, A. Afifi, a fesztivál zsűrijének tagjai és a nemzetközi filmművészet más elismert mesterei — viharos tapssal üdvözölték az első űrhajóst.

Amikor Jurij Gagarin kijelentette, hogy kész válaszolni a vendégek kérdéseire, a terem minden részéből felhangzottak a kérdések.

— Hol érzi magát jobban, a Földön vagy az égben?

— Földi lény vagyok, s ezért itt, a Földön jobban érzem magam.

— Mit látott, amikor Afrika fölött repült?

— Afrikát láttam, a sivatagokat, nagy tavakat, a Nilust.

— Mit érzett az első pillanatban, amikor visszatért a Földre?

— Hogy megint a két lábamon állok, a szilárd földön.

A kérdezők száma egyre növekedett s a fordítók alig tudtak megfelelni feladatuknak.

— Hogy tetszett London — kérdezte Peter Finch angol filmszínész?

— Nagyon tetszett. De nemcsak London, hanem valamennyi angol város, amelyet meglátogattam. Mindenütt nagy szívélyességgel fogadtak.

— Készül-e egy ujabb kozmikus utazásra?

— Készülök. Nem akarom azonban monopolizálni ezt a foglalkozást. Barátaim, akik űrpilótának képzik ki magukat, éppugy szeretnének repülni, mint én. Ki kell jelentenem — mondotta mosolyogva Gagarin őrnagy — amikor megtudták, hogy ma filmcsillagokkal fogok találkozni, valamennyien megkértek, adjam át meleg üdvözletüket. A filmcsillagok nehezen elérhető, kozmikus távolságban vannak még az űrhajósok számára is.

— Ma talán még sem vagyunk olyan messze — szólt közbe a teremből Gina Lollobrigida.

— Melyik volt a legmélyebb élménye a kozmikus repülésen kivül?

— Azt hiszem, hogy ha nem viselünk sötét szemüveget, az egész élet tele van mély élményekkel. Nehéz megmondanom, hogy melyik volt közöttük a legerősebb.

— Mi tetszik jobban, ha Kolumbuszhoz, vagy Cookhoz hasonlitják?

— Minden szerénység hiján lennék, ha ilyen hasonlatokra gondolnék. Boldog és büszke vagyok, hogy a népem rólam beszél.

Az összes jelenlévők megtapsolták Jurij Gagarin fenti szavait.

— A repülés után változott-e az egészségi állapota?

— Sem én, sem az orvosok nem tapasztaltunk semmifele változást. A barátaim azt állitják, hogy jobb szinben vagyok.

— Hogyan tölti szabad idejét?

— Sajnos, mostanában nem igen van szabad időm. Igyekszem azonban minden szabad időmet családom körében tölteni. A repülés előtt, amikor több időm volt, gyakran jártam moziba és szinházba.

— Milyen filmek nyerték meg leginkább a tetszését?

— Nagyon sok filmet láttam és nehezen tudnék határozott választ adni erre a kérdésre. A szovjet filmek közül az utóbbi években nagyon tetszett A katona balladája és a Derült égbolt.

— Mit kiván a moszkvai fesztiválnak?

— Kivánom, hogy a fesztivál minél teljesebb mértékben megfeleljen hivatásának — harcoljon a művészet humanizmusáért, a népek közötti békéért és barátságért.

— Nehéz teher a népszerüség?

— Nagyon nehéz. Ugy érzem, semmivel sem könnyebb a földgolyónál.

— Izletes a kozmikus étel?

— A Földön senki sem utasitaná vissza.

— Hogyan kellemesebb repülni? Űrhajón vagy repülőgépen?

— Az űrhajón nehezebb, de élvezetesebb.

— Ellátogat Olaszországba?

— Feltétlenül.

— Hát Indiába? Az Egyesült Államokba? Afrikába?

— Igyekezni fogok elmenni mindenüvé, ahová meghivnak.

A találkozó végéhez közeledik. A Szovjetunió művelődésügyi minisztere javasolja, hogy a fesztivál résztvevői fényképeztessék le magukat Jurij Gagarin őrnaggyal. Számtalan kéz nyul a szovjet űrhajós felé. Ezuttal a filmcsillagok kérnek autogramot. A filmesek elbucsuznak Jurij Gagarintól, népeik üdvözletét és jókivánságait tolmácsolva.

Gagarin őrnagy köszönetet mond a szivélyes figyelemért.

A találkozó után Gina Lollobrigida, a hires olasz filmszínésznő, kijelentette: „Boldog vagyok, hogy megismerhettem ezt a kedves, vidám és bátor embert. Soha sem fogom elfelejteni ezt a találkozót".

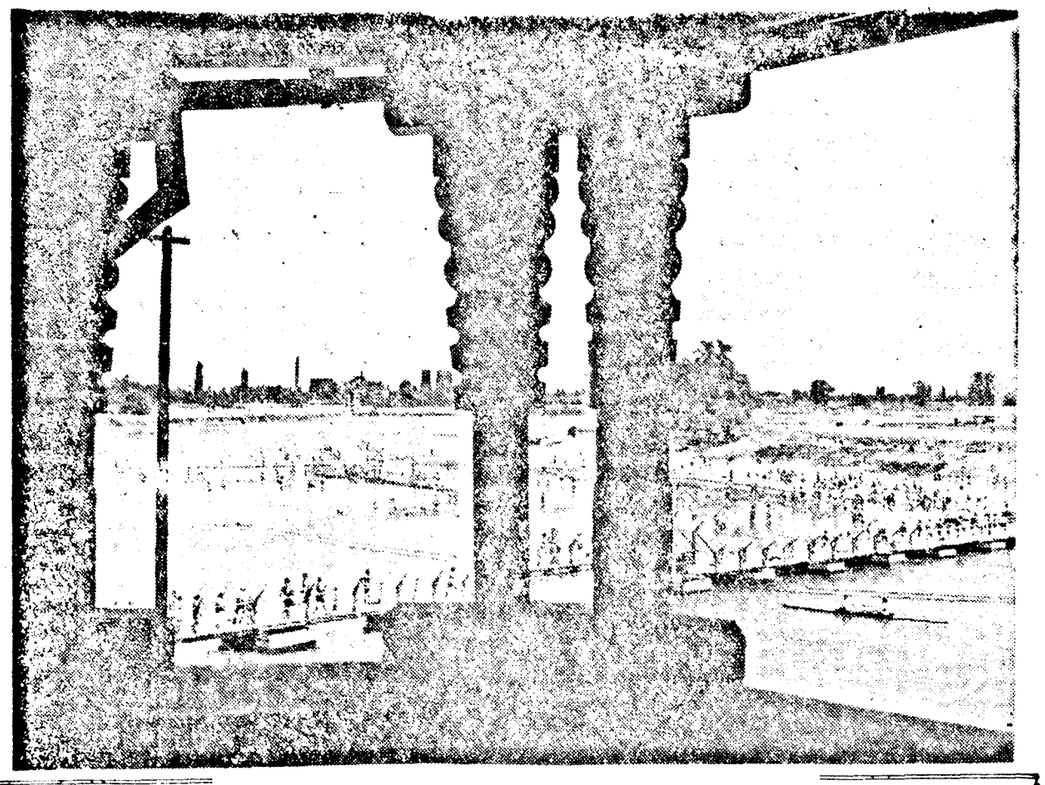

A Maros hüs hullámai a dolgozók százainak nyujtanak naponta kellemes felüdülést, egészséges időtöltést. (Kelen Ferenc felvétele)

Árapály és dagály által működtetett villamoserőművek

A Kola félszigeten, a Barenc-tenger öbleinek egyikében már kijelölték azt a helyet, ahol felépitik a Szovjetunió első kisérleti villamoserőművét, mely az árapályok és dagályok energiáját használja fel.

Az erőművet a tenger partján építik föl, azután hajón kiszállitják az öbölbe és ott a tengerfenéken különlegesen kiépitett alapokra helyezik el. Az erőmü minden egyes berendezésének müködését automatikusan, telemechanikus uton irányitják.

Elkészültek a jövendő erőmü adminisztrativ épületeinek és az itt dolgozók lakóházainak modelljei is. Tekintetbe véve, hogy ezen az Északi Sarkkörön tul fekvő vidéken igen zord éghajlat uralkodik, a terv minden lehető kényelmet biztosit a dolgozók számára. A központi épületben hatalmas télikertet helyeznek el és minden helyiséget ugy terveztek, hogy a szigoru téli napokon, a sarki éjszaka idején az emberek ugy dolgozhassanak és élhessenek, hogy ne kelljen kilépniök a szabadba.

Növényház — víz alatt...

„Képzeljük el, hogy leszállunk egy nagy vizierőmü kicementezett földalatti alagutjába. Előttünk hosszu tizmétereken keresztül... paradicsom „ültetvény" terül el. Ebben a nem mindennapi „növényházban" nincs föld. Ezt tápoldattal telitett aluminium-keramzit helyettesiti. A növényeket polcokon helyezték el, amelyek felett 300 wattos lámpák égnek. A lámpák alatt — abból a célból, hogy a növényeket megvédjék a tul magas hőmérséklettől — üveg talapzattal ellátott különleges szerkezetek vannak, amelyeket állandóan hütik. Különleges tolórendszer lehetővé teszi, hogy a növények növekedésének mértékében megváltoztassák a lámpák és az alattuk lévő vizhütő szerkezet elhelyezését...

Mindez nem egy fantasztikus regény részlete, hanem az irkutszki vizierőmü alagutjában létesitendő „növényház" terve, amelyet az irkutszki Voszgiprosaht intézet munkatársai készitettek el a leningrádi agrofizikusok kisérletei alapján. Ebben a növényházban tiznaponként 15 kilogramm paradicsomot lehet majd szüretelni egy négyzetméter területről. A 200 négyzetméternyi összterületre tervezett polcokon egész éven keresztül összesen 18 tonna paradicsomot termeszthetnek.

Új tudományág — a biotelemetria

A szovjet szakemberek eredményes tevékenységet fejtenek ki egy olyan parányi rádió adó szerkesztése terén, amely nagy távolságra képes közvetiteni a kozmikus repüléseken résztvevő élő szervezetek állapotára vonatkozó adatokat.

A biotelemetria nevü uj tudományágban szerzett gazdag tapasztalatok fontos szerepet töltöttek be Jurij Gagarin repülése során. A gyüjtött adatok olyan tudományos anyagot jelentenek, amelyet a tudósok gyakran vesznek majd igénybe.

A dinamikus biotelemetria módszerelnek alkalmazása a kozmikus orvostudomány gyakorlatában az első lépést jelenti az ürrepülés körülményei között végzett orvosi ellenőrzés felé.

Színes zene

A londoni szovjet kereskedelmi és ipari kiállitás látogatói abban a rendkivüli élményben részesülnek, hogy nemcsak hallják, de... láthatják is a kiváló művészek által megszólaltatott zenét. Miközben egy hegedüvagy zongoramüvész müsorszámait hallgatják, bonyolult elektronikus gépek minden hang számára megfelelő színárnyalatot keresnek és azt egy ernyőre vetitik.

Bonyolult elektronikus transzformátorról van szó, mely a hangot szinné változtatja. A készüléket az Automatikai és Mechanikai Intézet általános kibernetikai laboratóriumának munkatársai készitették, A. I. Lerner professzor vezetésével.

...Művészek, filozófusok, természettudósok, már számtalanszor megkisérelték az évszázadok során, hogy „szines zenét" állitsanak elő. Mindez azonban nem jelentett tudományos kisérletet arra, hogy a hangot fénnyé változtassák. Ilyen kisérletet a világon először Konstantin Leontyev, fiatal szovjet mérnök, az elektronika szakembere végzett, aki ugyanakkor nagy zenekedvelő.

Leontyev mérnök kijelentette, hogy az elektronikus hangátalakitó rendkivül bonyolult berendezés: 12 összetett fényirányitó vetitőből és több elektronikus számológépből áll, amelyek elemzik a hangokat és összeállitják az ennek megfelelő szinkombinációt. Emellett a berendezést egy mechanikus „emlékezőrendszerrel" is ellátták eredeti „szines zene" müsorok rögzitésére és visszaadására.

A berendezés elkészitésében a legkülönbözőbb foglalkozásu szakemberek vettek részt. A laboratórium munkatársai mellett kivették részüket a munkából az OSzSzSzK Pedagógiai Akadémiája pszichológiai intézetének szakemberei, a moszkvai egyetem magasabb foku idegtevékenységet kutató katedrájának munkatársai: zenészek — a Ghezin intézet zeneelméleti tanszékének tagjai, valamint a moszkvai konzervatórium zenei hangtani laboratóriumának képviselői.

A „szines zenének" nemcsak a dolgozók esztétikai nevelésében van nagy szerepe. A berendezést fel lehet majd használni különböző technikai problémák megoldásában is, különösen ott, ahol értesülés-cserére van szükség az ember és a gépek között.

Az általános kibernetikai laboratóriumban végzett kutatások alapján a közeljövőben más jelentős pszichofiziológiai kutatásokra szolgáló készülékeket is előállitanak majd, a látás dinamizmusának ellenőrzésére, a figyelem irányitására stb.

Festés infravörös sugarak segitségével

Litván szakemberek uj módszert találtak ki a kapronanyagok festésére. A Kuana-Audinaj gyárban infravörös sugarakat gerjesztő gépet szerkesztettek és szereltek fel. A 2000 C fok körüli hő hatására a kapronszálak molekulái között levő hézagok kitágulnak, a rostok szerkezete lyukacsosabbá, porózusabbá válik és a festékek szabadon hatolhatnak be az anyagba. Az infravörös sugarak tartóssá teszik a szineket és megszáritják az anyagot. A gép percenként 16 méter kész szövetet állit elő.

A Nap tanulmányozása rádiószonda-rakétákkal

Ari Sternfeld, a nemzetközi ürhajózás-ösztönzési dij kitüntetettje, cikket tett közzé a Moszkovszkaja Pravda cimü lapban az un. rádiószonda-rakétákról. A cikk szerzője megállapitja, hogy a rádiószondarakéták alkalmasak a nap kis távolságról való megfigyelésére. Sternfeld hangsulyozza, hogy az ürhajózás egyik legfőbb feladata a Nap természetének és sugárzásának megfigyelése. Véleménye szerint rádiószondák segitségével megfigyelhetjük a Nap szemcsézettségét (pontosabban a Nap felületének szemcsés strukturáját), a fotoszférát és a kromoszférát, napfáklyákat és a protuberánciákat, a napfoltokat és a napkoronát.

A cikk szerzője megjegyzi, hogy a rádiószonda egy tengelyforgás alatt végigrepül a Nap mindkét félgömbje fölött. Ehhez mindössze két hétre lesz szüksége.

Ari Sternfeld véleménye szerint az egyenes vonalban a Nap felé irányuló repülés nem a legelőnyösebb, mert ehhez le kellene fékezni azt az óriási (másodpercenként kb. 30 kilométeres) sebességet, amellyel a rakéta mozog, a Föld Nap-körüli keringése következtében. Csak ha a rakétának ellentétes irányu, hasonló sebességet kölcsönzünk, kényszerithetjük rá, hogy a tömegvonzás törvényét követve egyenes irányban a Napba hulljon.

A szovjet tudós azt ajánlja, hogy a szondát kezdetben minél jobban távolitsák el a Naptól, például a Mars, a Jupiter, sőt az Uránusz pályájáig. A Nap vonzása lefékezi a szonda mozgását és ez fokozatosan elveszti sebességét. Amikor sebessége másodpercenként 2 kilométerre csökken, a rakétának motorja segitségével ellenkező irányban azonos sebességet kell kölcsönözni. Ekkor a készülék megkezdi a Nap felé vezető utját. Sternfeld kimutatja, hogy ebben az esetben a szonda kilövéséhez 40-szer kevesebb üzemanyagra van szükség, mint a legrövidebb uton való repülés esetében.

PEREG A FILM

Fokozatosan elsötétül a nézőtér, fénynyaláb hasit a terem sötétjébe és a fehér vásznon megjelennek a hiradó film első kockáira rögzitett ábrák. Filmszinházban vagyunk, önök ott ülnek kedves olvasóim a mozi széksoraiban, mi pedig itt állunk fenn a gépházban, a korszerü szovjet KPT 1-es vetitőgép mellett, amely mohón emészti az első tekercsre halmozott keskeny átlátszó szalagot. A másik gépet, amely közvetlenül emellett áll, már szintén előkészitették. Ha véget ért a közkedvelt „zsurnál", néhány pillanatra felkattintják a gépházból a nézőtér hátsó villanyégőit, majd bekapcsolják a készenlétbe helyezett gépet és megkezdődik a játékfilm: a Lányok tavasza.

Mi történik a vetitőkamrában?

Bizony kedves mozilátogató közönség, amig önök lent a nézőtéren szórakoznak, itt a hátuk mögött a gépházban szorgalmas munka folyik. S a munkaidő már félórával azelőtt megkezdődött, mielőtt az első előadás közönsége helyet foglalt volna a széksorokban. A premierek napján gondosan átnézik a filmtekercseket, hogy megfelelnek-e a kisérő müszaki „utlevélben" feltüntetett követelményeknek, felvonások szerint elhelyezik őket a külön e célra készitett tüzmentes ládákban. Naponta megtisztitják a két hatalmas, embermagasságu, csavarokkal padhoz rögzitett, sötétszürke vetitőgépet és előkészitik a vetitést. Közben a gépész bekapcsolja a magnetofont, hogy önök, akik már helyet foglaltak a nézőtéren, ne unatkozzanak az előadás kezdetéig.

Ezt követően az első gépbe befüzik a hiradófilm tekercsét, a másikba pedig a játékfilm első felvonását. Mert — bár kevesen tudják — a 2500—3000 méternyi film is felvonásokra oszlik. Minden felvonás 250—300 méter filmből áll, melynek vetitése 10—12 percet igényel.

Itt irjuk meg, hogy a vetitőkamrában állandóan két szakember tartózkodik, akik felváltva kezelik a gépet. Mert a fent felsoroltakon kivül sok-sok teendő akad itt előadás közben. De mielőtt erről szólnánk, nézzük meg közelebbről a vetitőgépeket. Minden készülék két fő szerkezetre oszlik. Az egyik a képet vetiti az ekránnak nevezett vászonra, a másik pedig a hangot továbbitja a nézőtérre.

A vetités fényforrása — amint már előzőleg emlitettük — ivlámpa rendszerrel történik, amely mögött homoru tükröt szereltek fel a gépen. Ez irányitja a fényt a gyüjtőlencséjü optikai rendszerre, majd a filmen áthatolva a tárgylencsére. Igy sugárzik a kép mintegy ezerszeres nagyitásban a vászonra.

A szalagot pontosan müködő szerkezet pergeti a vetitőgépen, amely képenként igen rövid időre megáll az objektiv előtt. Abban a pillanatban, amikor a kép tovább halad, a fényforrást az ugynevezett zárótárcsa eltakarja. Ezzel magyarázható, hogy vetités közben az ekránon nem láthatók a filmkockákat elválasztó sötét sávok.

A filmszalagra rögzitett hangot fényforrás, a fonogramm szélességének megfelelő optikai rendszer, fotoelektronikus cella, valamint hangerősitő, végsőfokon pedig a hangszóró sugározza a nézőtérre.

Amikor a vetitőkamrákban jártunk

különös kérdés

hangzott el:

— Miért van a gépésznek két szeme és két füle?

— Hiszen mindenkinek ennyi van — válaszoltuk.

— Igen, de a mozigépésznek különösen nagy szüksége van ezekre az érzékszervekre. Az egyik szemét állandóan az üzemben lévő gépre, a másikat (a kamra falába vájt kis ablakon keresztül) az ekránra, az egyik fülét a gép zugására, (nincsenek-e mellékzörejek), a másikat az ellenőrző hangszóróra kell összpontositania. Szükségtelen tehát, hogy a nézőtérről füttyel hivják fel a gépész figyelmét arra, hogy „félkipre" ugrott a film, vagy kihagy a hang, mert ezt jól látja, hallja a gépész is. Mondották ugyanis, hogy minden gépházban kötelezően két szakember tevékenykedik. Ezek közül az egyik pillanatra sem mozdul el a gép mellől vetités közben.

S ha elszakad a film? Ott áll a gépész, aki 30—35 másodperc alatt ismét befüzi a szalagot, hadd peregjen tovább. A ragasztás később, áttekercselés közben történik, mert ez a müvelet is a gépész feladata.

„Hogyan lettem mozigépész?"

Végül bemutatjuk önöknek Armantchi Ljubomir elvtársat, a Nicolae Bălcescu filmszinház fiatal gépészét. Mindössze 25 esztendős, de már „rangidős" a szakmában. Több, mint tiz évvel ezelőtt kezdett „gyakornokoskodni" a gáji Solidaritatea mozgóképszinházban.

De ennek külön története van. Mint minden gyermek, ő is rajongott a moziért. Állandóan ott ácsorgott a vetitőkamra körül és ha szerét tehette „segitett" a gépésznek. Akkor még iskolába járt. Ötödik osztályba, de tanulás utáni ideje nagy részét itt töltötte el. Szilárdan eltökélte, hogy mozigépész lesz, bár édesapja eleinte ellenezte ezt.

— Válassz magadnak „rendes" szakmát, mondogatta. — Jó lenne, ha te is bőrdiszmüves lennél, mint nővéreid.

De Ljubomirral nem lehetett beszélni. Nem és nem engedett! Az iskola elvégzése után a Nicolae Bălcescu mozihoz került gyakornoknak, majd Craiovan és Aradon gépésztanfolyamot végzett. Igy nyerte el a másodfoku gépészi képesitést.

Magánéletéről még talán csak annyit, hogy a vállalatnál ismerte meg feleségét, Nicoliţát, aki szintén mozigépész.

Bucsuzáskor megkérdeztük Armantchi elvtársat, mik a tervei, mi a vágya?

— Elhatároztam, hogy tovább tökéletesitem szakmai tudásomat: még ebben az esztendőben elnyerem az elsőfoku gépészi minősitést.

Távozóban még tréfásan utánunk szólt:

— És még valamit, ha bár ez jelentéktelen pillanatnyi kivánság. Szeretnék nyugodtan, a nézőtérről végignézni egy filmet, mert erre ritkán van alkalmam.

Kása János

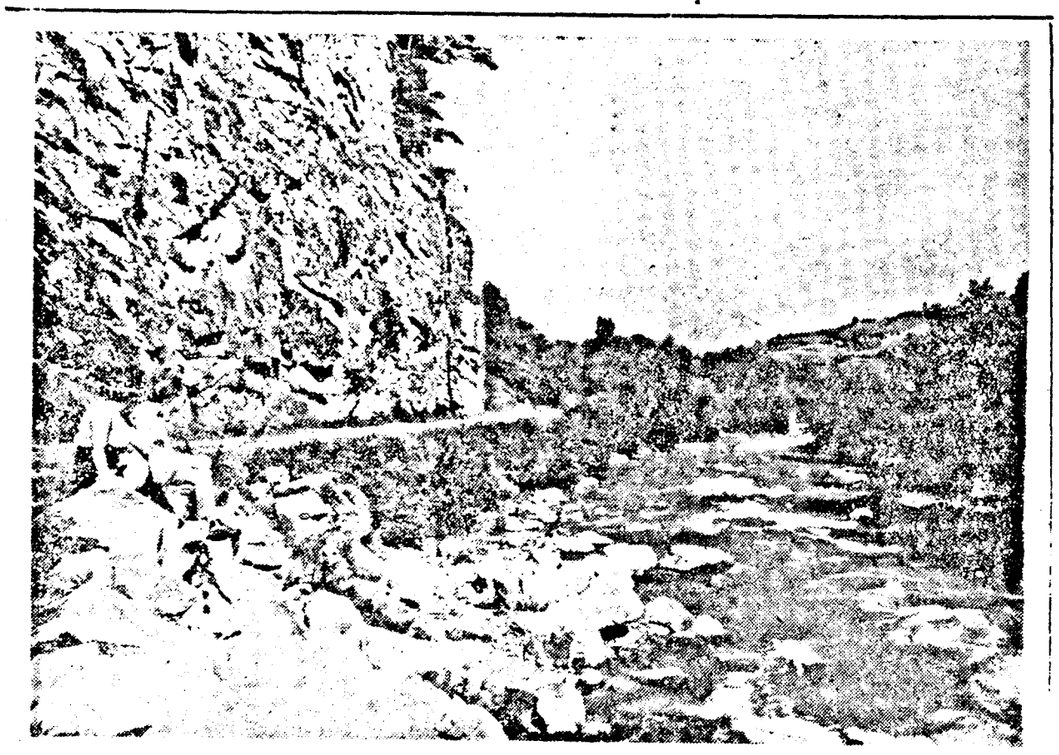

BIHARFÜREDI LÁTKÉP

A Vörös Lobogó szerkesztősége és kiadóhivatala: Karl Liebknecht utca 2—4 szám. Telefon: Szerkesztőség: 30-87, 16-92. 35-69. Kiadóhivatal: 16-92. Nyomda: 30-93, 20-77. Tip. IOIL Arad.